

Ad Corin.

C. I.
Grinthi sunt achaici hi ab ipso apostolo paulo conuersti sunt qui precepto domini admonitus resedit apud corinthios per annum unum et menses ser doces iter eos verbu dei sed post per seudo multifarice subuersi ut de baptistis se iactarent unitatem ecclesie scindentes et sacramentum virtutem et usum et ministrorum iuris iudicarent vel precepit apostolo de sapientibus scientiis. Sunt et alia capitula in suis locis notanda. De huiusmodi scribit eis apostolus a scis matibus illos renocas ad unitatem.

Hinc epistola sicut et alijs salutatione pscritis et nomine suu quod suu celebre erat omnibus gentibus pponit ut magis sibi noite auditio accescant correctioni et quae eis uiluerat apponit dignitatis nomine ut est a postolus et non humiliatis ut seruens.

Vel uocatus a. ab omnibus privilegio nominis dicitur.

Apóstolus hiesu christi. Hic seruus se nominat quia potius erat opus autoritate et commendatione contra superbiam corinthiorum apud quos viluerat.

Et sostenet. Ecce enim qui iter eos verberabat culpas eorum se recessisse innuit frater et hoc remouet quod non malo animo ei notificauerit sed et charitate et desiderio correctos.

Cum omnibus. Id est et omnibus scribit suffraganeis corinthi qui in eiusdem vicibus laborabant.

Gratias ago propter munus pponit de bonis et his alijs pformentur.

Et domino hiesu christi. Qui a patre personali quidem propria te distinctus est sed unus cum ipso unitate substancialiter deus.

Deo meo. Omnia quidem deus est potestate qua creat. Sed eorum proprie deputatur qui enim diligenter tenet possidet qui illum colunt quibus subuenit.

On omnibus. Supponit ptes aliquas in omni verbo id est omni genere lingua vel in omni modo predicandi id minoribus mediocribus et perfectis.

Sicut testimonium. Id est ita verbum et scientiam tenetis sicut ego predicanus et testimonio prophetarum confirmavi. Vel quia firmiter fidem quam habeo cani tenetis omnibus donis repleti estis.

exemplo membrorum et corporis castigat. Decimo resurrectonis spes multis et argumentis et rationibus approbat. Ultimo colligendis ad necessitate sanctorum nomine charitatis cura uel edificatio cultui imponeatur. Interseruntur his pauca que aut ut quibusdam videtur pendente ex superioribus aut habet licet proprias tamquam puulas actiones.

Argumentum Incipit.

Grinthi sunt achaici et hi similiter ab apostolo audierunt verbum veritatis et subuersi sunt multifarie a falsis apostolis. Quidam a philosophie verbosa eloquentia alij secta legis iudaicæ induci sunt. Nos renocat apostolus ad vera fidem et euangelicam sapientiam scribens eis ab epheso per thymothemum discipulum suum.

I.

vel hominibus electus **A**ulus uo t del voluntate missus ad predicandum gentibus christum. carus apostolus quod non illi vesti pseudo non per iram hiesu christi per vocem dicit apostole de eis nunciasse luctatem dei et sosthenes frater et non hominum ut vos facitis determinat cui servatis in baptismo per christum non per homines celestem dei quem est corinthi sanctifica qui vocati per predicationem deinde sancti facti sunt vel electi a deo ut sancti sint ita ut nihil ab homine.

Ihesu christi per vocem dicit apostole de eis nunciasse luctatem dei et sosthenes frater et non hominum ut vos facitis determinat cui servatis in baptismo per christum non per homines celestem dei quem est corinthi sanctifica qui vocati per predicationem deinde sancti facti sunt vel electi a deo ut sancti sint ita ut nihil ab homine.

Domini nostri hiesu christi in omnibus et statibus ut maneat lapsis ut rediant. in loco ipso et nostro. Gratia vo tnis tranquillitas ne unio pueri psonae bis et pars a deo patre nostro et do mino hiesu christo. Gratias ago a quo omnia credo esse non ab hominibus et deo meo semper pro vobis in

suum pidero gratia id est dona christi non aliud gratia dei quem data est uobis in christo hiesu. quia in omnibus divites donis

facti estis in illo in omni verbo et intellectu scripturarum id est que de eiusdem testimo nis prophetarum predicauit

in omni scientia sicut et testimonium

christi confirmatum est in vobis.

Divites quod necesse sit et si non omnia habebitis quod apostoli spiritus sancti

facta ut nihil uobis desit in villa et gra

teum desiderio quod certe habet et parati visionem quod

post mortem vel in die iudicii quod impium timeret

expectantibus revelationem do

ta qua expectatione non deficitus ipse enim

minu nostri hiesu christi. Qui et co

termiusque et si non sine peccato

firmabit vos usque in finem sine cr

scu cuius post mortem manifestabit vel perf

mabit nos semper mente euntes in illu diem

mine in diem aduentus domini no

strumabit quod sicut et verus in promissis

stru hiesu christi. Fidelis autem de

qui aduersos vocavit iam faciliter pueros confir

mabit non modo apostolorum vel angelorum sed

per quem vocati estis in societate fili

lii eius domini nostri hiesu christi.

Salios

Obsecro autem vos fratres per nomine

rei uultis esset eius a quo nominamini christiani.

Quod predicti dicitur id est domini nostri hiesu christi ut id

foris professione et iterum habeatis in corde ipsum dicatis omnes et non sunt in

divisione sed

Sitis autem perfecti in eadē voluntate qua predicti et intelliget ita

in eodem sensu et in eadē scientia.

Hoc ideo dico quia filii

Significatum est enim mihi de

stamen vobis fratres mei ab his qui sunt

locus est vel qui sunt illius matrone hoc scilicet de disciplina domica

Cloes. Quia contentiones sint iter

non solum scio pretiones sed et verba que

dicitis.

Vos. Hoc autem dico quod unusquisque

alio hoc dicit alio illud. Nam a paulo baptizatus vestrum dicit. Ego sum quidem paulus.

Hoc est quasi idolatra

li ego autem appollo ego uero cephe

hoc bene illi quales supra laudauit qui hostium habent fidei

ego autem christi. Divisus est christus

Hoc si vobis auctor salutis

Nunquid paulus crucifixus est per

peccata dimitteret in uocatione nomis pauli.

vobis tantum in nomine pauli baptizati estis.

Gratias ago deo meo

per neminem vestrum baptizauit nisi

tur dici non potest.

Divisus est. Secundum vos christus quasi multos facit christos. id est do

tore gratiarum. Vel qui operatur idem in omnibus divisus est dum credit in isto plus operari in illo minus.

Vel quia hoc dicitur modo a vobis divisus est christus. id est separatus.

Nunquid paulus cum in nomine pauli. Per hoc verum quod tene

bant facit erubescere de falsis sicut per christi resurrectionem quam credebant pro

baptist resurrectionem mortuorum quam negabant.

93

humiles nō altos. Qui si primū elegit pauperes indoctos infirmos. Non tamē relinquit sapientes dñites nobiles sed si eos primos eligeret merito tamen rē sibi viderent eligi et ita supbia qua homo cecidit nisi p̄cederet p̄scator; nō humili sequeretur orator. Unde nathanobel doctus in apostolum non est electus.

Cum gloriatur. Dese sed deo qd ibi ostendit qui gloriatur do glo.

Ex ipso autem non gloriatur quod ex se sed tamen ē alia glā. qd et ipso vos estis.

Qui factus est

no sa. **T**id est illu-

minans nos ad veritatem. Ideo autem vicitur nobis esse sapientia quia sapientia i. ex aliquo tē porenos ad illū cōuer-

tūr ut cum illo maneamus in eternū. Et ipsa sapientia caro facta ē et habitabili non obis. Et hoc facit i. nos illuminat. Quia facta ē nobis iustitia i. quia prius iustificat nos bona opatione. Iusticia enim qd viuit ī se ipsa per dubio dñs ē et qd incomutabiliter viuit.

Sicut autem cuī sit vita nobis fit iusticia cum tamen ē efficaciter p̄ticipes ita ē ī se sit iusticia ē et nobis fit iusticia cum ei coheredo iuste vivi mus ī p̄ hoc ipse ē nobis iusticia. qd prius ē sacrificatio i. qd prius ē baptismū emēdat nos

Et hoc ideo qd prius factus ē nobis redemptio. i. qd prius ē redemit nos patēdo. Et hoc tamen ē factus ē ut nullus eleſt nisi de donis dei.

Non enim iudi-
cam **T**unc. Qui minus capaci altiora loquuntur non vilitatem sed sui ostentationē facit.

Nisi christū biesum. Christum predi-
cat. nō soli qui fidem aſtruit; sed qui mores quibus ē eo vivit instruit. in crucifijo disci-
tur qd vel homo crucifixus ē; vt nō serviat peccato. Non ergo ita accipiendo ē qd bicedit apostolus tanq; ea tantū dicerit. que sunt credēda de christo. sī etiam que obſeruanda

ant in vita ant in mortib; ei qui accedit ad op̄agēm corporis christi. **P**erfectos. Non cognitores et doctores quibus op̄ non est; sed auditores iam capaces.

In mysterio. Exponēdo mysteria veteris testamenti in quibus christus significatus ē. vt ī hostia abel vel abrahā.

Que abscondita. Quia nō in verbis sed ī virtute nō humana ratio ē prehensibilis sed spiritus efficacia creditibilis.

Quia nemo principum h. s. Qd legit qd diabolus christū recognoscet et timebat cuī dicebat christo. qd venisti nos torquere ante tempus. Sciendū ē qd nō ideo dicebat vt esse dñm intelligeret. sed dubius erat et taliter torquere veritatem ut vere esset dñs volebat. Vel hoc magis ex suspectō ne qd et cognitione dixisse credēti sunt. Non enī aliter scierūt demong; qd

scierunt principes. Scierūt enim ipsum esse. qui p̄missus erat in lege nō tamen mysterium cuius qd filius dei erat et ab eterno. Nec sciebant sacramentū incarnationis passionis et redēptionis.

Si cognouissent. Vel minores illum esse messiam in lege p̄missum. Vel maiores dñm esse. vel dei filii. nūq; do glo. cru.

Nunq; dominum glorie crux. Aug. Ex forma servi crucifixus ē et tamen deus glorie crucifixus est. Talis enī erat illa suscep̄tio qd dñm hominē faceret et hominē deus.

Quid tamē ppter qd

et quid secundū qd di-

catur prudēs et diligens

lector intelligat. Nam

ecce dicim⁹ qd secundū

id qd deus ē tuos glori-

ficas. secundū hoc scilicet

qd domin⁹ glorie ē

et tamen domin⁹ glorie

crucifixus ē. qd recte di-

citur crucifixus dñs.

nō ex virtute divinitatis.

sed ex infirmitate

carnis. vna enim psona

ē christus dñs et ho-

mo. ideo dicit. Nemo

ascendit ī celum nisi qui

de celo descendit. Si er-

go attēdas distinctio-

nem substantiarū. i. na-

turalē filius dei descendē

dit. et filius hominis cru-

cifixus est. ppter hanc

aut vnitatem psonae nō

soli filius bonus descendē

disce de celo. sī etiā di-

xit esse in celo cū loque-

retur in terra. absit au-

tem vi sic christus sen-

serit mortē. vt quantū

ī se ē vita vitā p̄didit.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Si enī cognouissent: ī nūquā do-

minum glorie crucifixissent. Sed

in isaya hoc ē scriptū scz. qd nō ē color

sicut scriptum ē. **Q**uod oculus

i. visu corporeo vel auditu nō potest cognosci

qd nō ē sonus. qd nō ē aliquid terrenū.

Nos autem ac sp. h. mun. Non spiritum phitonicum qui solet conie-
cturis que mundi sunt dominare qui q. sibillam locutus est qui q. verisimilia
sepe fallitur et fallit.

Nos autem non accepimus spiritum huius mundi. Spiritus dei est spiritus chari-
tatis. spiritus huius mundi. spiritus elationis. Nec moueat q. spiritus sanctus
tantum hic nominatur et solus scire dicitur. ab hac enim scientia non excluditur
pater et filius. sicut ab eo et christus dicit solus et verus deus non excluditur
spiritus sanctus cum dicatur. Hec est vita gemitiva. ut cognoscatur re-
rum et solum deum. et quae missi hi esus christus.

Sed spiritus qui ex deo est. August. Spiritus sanctus ut q. patris et filii est. nec non et noster. Quod enim datum est etiam ad eum qui dedit refertur et ad eos quibus dedit. Itaque spiritus sanctus non tantum patris et filii qui dederunt sed etiam noster est qui accipimus. Et non est iste spiritus noster in quo sumus. quia ipse spiritus est hominis qui in ipso est. Et ipsum tamem spiritum qui hominis est accipimus. Sed aliud est quod accipimus ut essemus. aliud qd accipimus ut sancti essemus. Spiritus autem hominis in scriptura accipit ipsa anima vel ipsius anime potentia rationalis. Dicit enim nobis naturam ut esse mus. anima ut vivere mus. mente ut intelligeremus.

Cite sciamus. multa habent dona dei. et nesciendo a quo habeant impia vanitate iactantur. Nemo donis dei beatus. qui danti est ingratius. vnde in eum gelio qui habet dabitur ei. plene habere est scire unde habeas. qui ergo non habet. i. qui nescit unde habeat. et quod habet auferetur ab eo.

Non humanus sapientia uerbis. Hiero. Malabat ei illa sola puritate veritatis ostendere qd eloquij tinctione fuscare.

Spiritualibus. Qd vos corinthi non estis. et ideo culpa vestra non nostra q. maiora non diximus. Animalis homo. Dicit. vita qui fertur dissoluta lascivia anime sue. quam intra naturalis ordinis metas spiritus rector non pertinet eo q. ipse deo regendum se non subiectus. Animi uero sensu dicit animalis. qui deo iuxta corporum fantasiam vel legis littera vel ratione phisicam iudicatur.

Non animalis homo exanimatur. Animalis non potest intelligere spiritualia. quia examinatur. i. examinatio et cōprobatio fit illoꝝ spiritualium tantum spiritualiter. i. a spirituali. Vel animalis non intelligit spiritualia. qd spiritualiter. i. p. spiritualia tantum probatur qd animalis est. qd audita imp̄bat. et non ob quid ei pponuntur. nisi ut examineat.

Spiritualis autem homo. Est vel vita vel scientia. Spiritualis est vita. qui spiritu domini habens rectorem animam regit. Scientia vero spiritualis est. qui est ex parte et speculū videt. tamē de deo secundum imagines corporis. vel legis litterā. vel humanam philosophiā non sapit. sed spiritu dei subiectus certissime ac fideliter iudicat.

Omnia. Non quidē que opinet divina scientia sed qd ad iusticiā et vitas sufficiunt. i. omnia iudicanda.

Judicatur. Id est intelligitur utrum bene an male intelligat. vel reprehendit. et hoc probat. quia quis cognovit s. d. et cum nos habemus. et ideo non possunt nos illi vestri indicare ut solent.

Mos. Qui iam ultra boies sumus unus spiritus cum deo. habemus sensum christi. fide certa tenentes ea que sunt christi.

C. III.

Et ego fratres. Non debui non potui loqui vobis. sicut solem spiritualibus. i. carnaliter videntur quasi spiritualibus. sed quasi carnibus. tanquam parvulis in christo aliora predicavi. quare sensum christi dulce ac nutriri. Stolac vobis potu dedit non escā. Hoc quidam vobiscum eram.

Nondum enim poteratis. sed nec si ab illis pseudo edocet. treceps escam nunc quides potestis. Adhuc enim

sive estis carnales. quia contumeliosi carnales estis. Cum enim sit intertinuidia de baptistis verbis. et qd aliquid ab homine esse putatis vos et zelus et contētio: nonne carnales estis: et secundū hominē ambulatis. Cum enim quis dicat ego

non ē hoc minus a gloriā quidem sum pauli. aliis autem ego tristis sperantes in deo sunt dii. quādoquidē in his gloriam. s. sunt ne ipsi gratiae que in sacramētis datur auctores

appollo: nonne hoīes estis? Quis

igitur ē appollo: Quid vero paulus qui dat. sed in nūstris qd quos dat. et ideo in deo gloriantur non in eis

lus: Ministri eius cui credidistis. et hoc non uno codicē modo faciūt. et diuisit officia singulis

et vincit sicut dominus dedit. s. paulus sed fidei suerit baptismū. s. non nos

Ego plātauī. appollo rigauit: Deus

tmunis et quia deus dat tantū incrementū

autē incrementū dedit. Itaque ne

qui plantat ē aliquid: neqz qui

tremissione peccatorum. et omnia alia bona et interius et solus

rigat: sed qui incrementū dat: de

planta paulus rigat appollo

us. Qui plantat autem et qui rigat

qui maior

igitur ē appollo: Quid vero paulus qui dat. sed in nūstris qd quos dat. et ideo in deo gloriantur non in eis

lus: Ministri eius cui credidistis.

et hoc non uno codicē modo faciūt. et diuisit officia singulis

et vincit sicut dominus dedit. s. paulus sed fidei suerit baptismū. s. non nos

Ego plātauī. appollo rigauit: Deus

tmunis et quia deus dat tantū incrementū

autē incrementū dedit. Itaque ne

qui plantat ē aliquid: neqz qui

tremissione peccatorum. et omnia alia bona et interius et solus

rigat: sed qui incrementū dat: de

planta paulus rigat appollo

us. Qui plantat autem et qui rigat

qui maior

igitur ē appollo: Quid vero paulus qui dat. sed in nūstris qd quos dat. et ideo in deo gloriantur non in eis

lus: Ministri eius cui credidistis.

et hoc non uno codicē modo faciūt. et diuisit officia singulis

et vincit sicut dominus dedit. s. paulus sed fidei suerit baptismū. s. non nos

Ego plātauī. appollo rigauit: Deus

tmunis et quia deus dat tantū incrementū

autē incrementū dedit. Itaque ne

qui plantat ē aliquid: neqz qui

tremissione peccatorum. et omnia alia bona et interius et solus

rigat: sed qui incrementū dat: de

planta paulus rigat appollo

us. Qui plantat autem et qui rigat

qui maior

igitur ē appollo: Quid vero paulus qui dat. sed in nūstris qd quos dat. et ideo in deo gloriantur non in eis

lus: Ministri eius cui credidistis.

et hoc non uno codicē modo faciūt. et diuisit officia singulis

et vincit sicut dominus dedit. s. paulus sed fidei suerit baptismū. s. non nos

Ego plātauī. appollo rigauit: Deus

tmunis et quia deus dat tantū incrementū

autē incrementū dedit. Itaque ne

qui plantat ē aliquid: neqz qui

tremissione peccatorum. et omnia alia bona et interius et solus

rigat: sed qui incrementū dat: de

planta paulus rigat appollo

us. Qui plantat autem et qui rigat

qui maior

igitur ē appollo: Quid vero paulus qui dat. sed in nūstris qd quos dat. et ideo in deo gloriantur non in eis

lus: Ministri eius cui credidistis.

et hoc non uno codicē modo faciūt. et diuisit officia singulis

et vincit sicut dominus dedit. s. paulus sed fidei suerit baptismū. s. non nos

Ego plātauī. appollo rigauit: Deus

tmunis et quia deus dat tantū incrementū

autē incrementū dedit. Itaque ne

qui plantat ē aliquid: neqz qui

tremissione peccatorum. et omnia alia bona et interius et solus

rigat: sed qui incrementū dat: de

planta paulus rigat appollo

us. Qui plantat autem et qui rigat

qui maior

igitur ē appollo: Quid vero paulus qui dat. sed in nūstris qd quos dat. et ideo in deo gloriantur non in eis

lus: Ministri eius cui credidistis.

et hoc non uno codicē modo faciūt. et diuisit officia singulis

et vincit sicut dominus dedit. s. paulus sed fidei suerit baptismū. s. non nos

Ego plātauī. appollo rigauit: Deus

tmunis et quia deus dat tantū incrementū

autē incrementū dedit. Itaque ne

qui plantat ē aliquid: neqz qui

tremissione peccatorum. et omnia alia bona et interius et solus

rigat: sed qui incrementū dat: de

planta paulus rigat appollo

us. Qui plantat autem et qui rigat

qui maior

igitur ē appollo: Quid vero paulus qui dat. sed in nūstris qd quos dat. et ideo in deo gloriantur non in eis

lus: Ministri eius cui credidistis.

et hoc non uno codicē modo faciūt. et diuisit officia singulis

et vincit sicut dominus dedit. s. paulus sed fidei suerit baptismū. s. non nos

Ego plātauī. appollo rigauit: Deus

tmunis et quia deus dat tantū incrementū

autē incrementū dedit. Itaque ne

qui plantat ē aliquid: neqz qui

tremissione peccatorum. et omnia alia bona et interius et solus

rigat: sed qui incrementū dat: de

planta paulus rigat appollo

us. Qui plantat autem et qui rigat

qui maior

igitur ē appollo: Quid vero paulus qui dat. sed in nūstris qd quos dat. et ideo in deo gloriantur non in eis

lus: Ministri eius cui credidistis.

et hoc non uno codicē modo faciūt. et diuisit officia singulis

et vincit sicut dominus dedit. s. paulus sed fidei suerit baptismū. s. non nos

Ego plātauī. appollo rigauit: Deus

tmunis et quia deus dat tantū incrementū

autē incrementū dedit. Itaque ne

qui plantat ē aliquid: neqz qui

tremissione peccatorum. et omnia alia bona et interius et solus

rigat: sed qui incrementū dat: de

planta paulus rigat appollo

us. Qui plantat autem et qui rigat

qui maior

igitur ē appollo: Quid vero paulus qui dat. sed in nūstris qd quos dat. et ideo in deo gloriantur non in eis

lus: Ministri eius cui credidistis.

et hoc non uno codicē modo faciūt. et diuisit officia singulis

et vincit sicut dominus dedit. s. paulus sed fidei suerit baptismū. s. non nos

Ego plātauī. appollo rigauit: Deus

tmunis et quia deus dat tantū incrementū

autē incrementū dedit. Itaque ne

qui plantat ē aliquid: neqz qui

tremissione peccatorum. et omnia alia bona et interius et solus

rigat: sed qui incrementū dat: de

Vnum sunt. Posset videri. qd si nihil et se vident tamē deūs magis qd
bunc qd p illum.
Adiutores. In colendo agro dominico nō depravatores ut quidam
vinit qd inde patet. quia vos estis agricultura.
Agricultura. Quia colit vos ad fructum. Edificatio qd qui colit habi-
tat in vobis. Et ita idem ē ager et edificium. qd non in rebus visibilib. Nos
colimus deūs adorādo nō ornādo. Ille autē sic nos colit. qd et meliores nos
redit.

Fundamentū

aliud ne zc. Aug.

Fides gratia christia-
ne. i. ea que p dilectio-
nem operat; posita in
fundamento nemine pī
re pmitit. **S**up hoc
fundamentū aliud su-
pedicat aurū. ar. la.
pides pīcio. is videlicz
qui cogitat qd dei sunt
quomō placeat deo.
Alius suppedicat sup
hoc fundamentum li-
gna. feni. sti. is videli-
ct qui cogitat qd mun-
di sunt. quonodo pla-
ceat mīdo. **I**llius op̄
nō exiit. qui ea nō di-
lexit quonoz amissione
crucis. **E**xurit autem
huius op̄: quia sine
dolore nō peuit: que-
ci amore possessa sunt
Go quoniam alterutra
cōdīcione x̄posita. eis
pot̄ mallet carere qd
christo. nec timore a-
mittendi talia desicit
constitut. qd quis doleat
cum amittit salutis est
quidē. sic tamen quasi
p ignem. **I**ste signis ē
tribulationis tentatio-
de qua scriptū ē. **V**a-
la figuli. pbat formax.
et homines tētatio tri-
bulationis pbat.

Christus.Id est.
fides christi. secunduz
qd p dilectōne opa-per quā christus habi-
tat in cordib. Alia nō est fundamentū. hec autē nemine pire sinit.

Quis aut super. zc. Ambro. **I**llius suppedicat. i. qui sp̄uenientes
post apostolos docēt. sed videant ut edificatio p̄grat fundamento. **F**un-
damentū aliud zc. quia nemo p̄ter christū loquēs p̄menta sua p̄mendaret.
Go auro ar. la. p̄. p̄clarari doctrinā significat. in tribus alijs vana doctri-
na signat. qd modo fallit. in igne apparebit. quia ardebit: bona p̄manente
et ei bone sc̄z doc̄merces vita eterna. **D**etrimentū vero male. qd penas
patet. **S**alutis. quia nō iterabit fidei substātia qd p̄stat. sicut mala doctrina
que accidē ē. quasi per ignē. quia nō sine pena. cū p̄fidi in eternū peant
p̄dest illis ex pte credidisse deum.

Aurum argentū l. p. Aug. **D**ec tria edificant cōtemptores seculi: qd
sua omnia pampibus dant. **V**el qui tanq; nō babētes habēt aurū in contē-
platione dei. argentū in dilectione p̄imi. **L**apides p̄. in opibus bonis que
nō p̄sumuntur ab igne. sed nihil vel parū ipsum sentiunt. **L**igna feni. stipylā
edificat qui sī aliena nō rapiūt. rebus tamē infirmitati p̄cessis. aliqua dile-
ctione inhērent. qui secundū suos amandi modos: diutius ut lignū. vel mi-
nus ut feni. vel minimū ut stipula. ignē sustinebūt. **E**t qd hec deo non p̄
posunt. salvi erūt p̄ fundamentū. **Q**ui vero hec deo p̄ponunt vel criminā
p̄mittunt. nō suppedicat sed fundamentū destruunt.

Lignum fe. sti. Non hec de malis operib; accipieāda sunt quasi fides

line opibus saluet qd nō est.

Aug. Non sibi polliceat quisq; habens nefaria opa regnū dei. et dicat.

Quoniam habeo signū christi et sacramēta nō delebor in eternū. sed p ignem

salvus ero. **A**it enim apostolus. Fundamentū positiū ē zc. **Q**uid est etiam
inquit qd sequit. alius suppedicat. ar. la. p̄. lignū. fe. sti. **H**oc ē qui su-
pra fundamentū insta opa edificat aurū. ar. la. p̄. edificat. **T**i autē peccata hī
gnū feni. **C**irillus quoq; ait. Natura peccati similis est materiq; qd cito
p̄sumit ignē. quā edificari apostolus a peccatorib; dicit. qui supra funda-
mentū christi edificat. lig. fe. sti. **I**n quo manifeste ostendit. quedā esse pec-
cata ita leuia ut stipula p̄petentur feno et lig.

Lignum fe. sti.

Qui
dā intelligūt opa bo-
na qd quidam ad susse-
tationē sui et suorū vel
ad sussestionē indi-
gentū et misericordia
faciūt. sed qd hec opa
faciunt cū aliquo amo-
re psalmū. Ideo hec
opera dicunt artura.
nō qd eo puniant qui
hoc faciūt. sed qd terre-
num aliquē affectum
habēt cum hec faciūt
nec ille terrenus affect
ē adeo malus. ut de-
structū fundamētu et fi-
dem qd per charitatem
operat. et talis affectus
venialis ē. **S**ed pot̄
lig. fe. sti. accipiunt nō
bona opa. nec mala qd
sunt dānabilis s̄ pecca-
ta venialia. **V**n gregi
Quāvis hoc de igne
p̄sientis tribulationis
possit intelligi. tamē si
qd de igne future pur-
gationis accipiat. pen-
sālū sollicite ē. quia
eum dixit p ignem pos-
se saluari. nou qui sup-
bo. fundamētu ferrū
vel ḡs vel plumbū edi-
ficat. i. peccata maiora
et ideo duriora et inso-
lubilia. **S**ed qui edifi-
cat lig. fe. sti. i. peccata
minima atq; leuissima
qd ignis facile p̄sumat.

Dies enim. Hic
dīca ē homis p nutu
suo agentis. sed ī iudi-
cio vel morte cuiusq; dies ē domini. secundū merita iudicātis. etiā hic dum
iudiciū incipit a domo dei. i. a saluādis īcipit pena. qd p̄summat in repbis

Ideo enī pūnū electi. ut ibi nō pūnānt. **I**n quo die ē ignis tribulatiōis
quo vīt̄ amor rerum psalmū dum p̄tristantur de amissis. vnde et dicitur.
Tribulationem carnis habebūt huiusmodi. Ignis vero extēti iudiciū tā-
diū durabit quousq; purgati sint qui saluādi erunt.

Egnis.

Tribulationis qui omnes. probabit. in fine.
Egnis. pbabit. Quos ignes futuros legim. vñ eternū. quo eternāliter
pūnient reprobi. qui sequeat iudicium. Alterū qui p̄cedet. quo exuretur faci-
es mīdi huius. qui emēdabit eos. qui suppedicauerūt. lignū. feni. stipula.

Qui aut̄ aurū ar. la. p̄. de vītoq; igne securi sunt.

Mercedem.

Non solū post finem. sed ī in hac vita habet suā requiē
anima p̄tinentis omnia.

Neficitis quia.

Hoc p̄misit ut illos p̄pungat. qui turpiter viuētes cor-

pora sua violāt. marime ille. qui vīt̄e patris habet.

Dic agit de structorib; fundamēti.

Qui quis aut̄. Iste salutis p ignem. sed si quis violauerit templū quod

vos etis disperdet illum. et neficitis hoc.

Templū.

Aug. In quibus deus habitat p fidem. Templū vei. i.

spiritussancti. vnde subdit. et spiritus d. b. nota qd spiritus dicit hic deus. cū

enī p̄misit. Estis templū dei. Non subdit. Et deus habitat. Sed sp̄s

dei habitat ī vobis.

In quo apte ostendit spiritū dei esse deum. Ubiqui

enī adest sp̄s sanctus ad hoīes ī eterna vita regenerādos. Sp̄s sanctus

igitur in cœlestib[us] sedet cū patre et filio et in templo suo habitat. scz in sanctis. q[ui] sunt templū dei nō p[er] fidem ambulat[ur]. Et templū dei erit aliquād[em] etia[rum] secundū specie[rum]; qualiter etiam nunc sunt templū angeli dei. Aug. Sed dicet aliquis ante[m] faceret deus celū et terrā; ante[m] faceret sanctos. vbi habitat[ur]. In se habitat deus. apud te habitat[ur]. et apud se ē. Non ergo sic sunt sancti dom[ini] dei vt ipsa subtracta cadat deus. immo sic habitat deus in sanctis. vt si ipse discesserit. cadat. Præterea sciendū q[ui] non nisi stultissime dici potest. spiritum nō habere locū in nostro cor pore. q[ui] totum anima nra iplenerit. Stulti us etiā dicit[ur] angustijs alicubi ipediri trinitatē vt p[er] p[ro] filius et sp[iritu] sanctus alicubi simul esse nō possint. Verū illud multo mirabili[er] q[ui] cum deus vbiq[ue] sit totus. nō tamē in omni habitat. Quis porro audeat opinari nisi inseparabilitatē trinitatis penitus ignoret. q[ui] in aliquo possit habita re pater aut filius. in q[ui] nō habitet sp[iritu] sanc[t]us? Aut in aliquo spiritus sanctus in quo nō pa ter aut filius? Fatidū ē igitur vbiq[ue] esse deū p[er] diuinatatis presentiaz sed nō vbiq[ue] p[er] inhabi tationis gratiā. p[er]pter hanc enim inhabitatō nē vbi gratia dīlectio nis eius agnoscit[ur]. non dicimus pater noster qui es vbiq[ue]. cū et hoc verum sit. sed qui es in celis. Illud quoq[ue] mi rabile ē q[ui] deus ē inha bitator quoq[ue] nō dum cognoscētū de um. et nō quorundā se cognoscētū. Illi enī ad templū dei nō p[ro]uenient. qui cognoscētes denū nō sicut deū glo rificant. Ad templū autē dei p[ro]uenient p[ro]uili sanctificati sacramēto christi et regenerati spi ritu sancto. qui nō dūz possunt cognoscere de mu. Igitur quē non poterunt illi nosse nec habere. isti poterūt habere an tecē nosse. Beatisimi autē sunt illi. q[ui]bus hoc ē deū habere q[ui] nosse. **Sapientia huius mundi.** Amb. Abusus ponit sapientia. p[er] astutia. **Nemo in hominibus.** Baptis[is] vel doctoribus. **Non in hominibus.** Quia vestri sunt ipsi. q[ui] omnia vestra sunt. ad seruendum vobis data. et nō ē glo riandū nisi de rebus excellentioribus. **En hominibus.** Quia nō sunt datores gratiar[um] sive boni sive mali sunt sed tantum ministri. **Omnia enim.** Singulos vō sibi defendat[ur] doctores vel baptistas cū omnibus utant[ur]. Undus noster. Si cursus ei⁹ in dei volūtate ponimus. Vita p[er] sens nostra. si modeste et cū gloria dei agit. Vors si spe futuri libē ter p[er] christo morimur. Præsentia. si sic vitium eis ne offendam⁹. Futura. si ea credentes magis optamus. **Hinc vita ē.** Et vita et mors doctor[um] ad edificationē subditis esse debent. Vel p[er] vitā sanctos homines et angelos accipe qui student p[er]fecti fi deliū p[er] mortē diabolū et mēbra ei⁹. q[ui] dñ p[er]ficiūt vilitati seruoz dei ilerunt. **Vos autem christi.** Ut sicut h[ic] nobis ita nos christo subiiciamur. chri stus autem dei. voluntatē eius facies. vt et nos faciam⁹ ipsius. Cur ergo ad iniuria christi de hominibus aliquid speratis.

Cmerito apud se stultus. q[ui]a ita apud deum **Sapientia enī huius mundi stulticia** t[em]p[or]e qui facit q[ui] fieri posse mundus negat. vt in iob est apud deum. **Scriptum est enī** falsos ostendam. **Mundi** faciendo ali ter q[ui] dicunt. **Comprehendam sapientes in astu** **in psalmo** **tia eorum.** Et iterum: **Dominus** t[em]p[or]e hominū carnalii mundi nouit cogitationes sapientiū q[ui]m s[ecundu]m falle s[ecundu]m quia stulta apud deū vanē sunt. Itaq[ue] nemo glorietur in quasi melius ab uno q[ui] ab alio. vt in restrī sensu data. **Hominibus.** **Omnia enim vestra** non solum minores sunt. sive paulus sive appollo sive qui omniū maior. tertiā elemēta nobis seruit. **Cephas** sive mundus sive vita si t[em]p[or]ibus suscitati deo seruit. Ne quoq[ue] seruit ue mors sive presentia sive futu ra. **Omnia enim vestra sunt vos** nō hominis. et ideo nō in homine gloriamur. et ita mediāte christo vos estis dei autē christi. **christus autē dei.**

C. **III.**

Cet cū hoc sit nec nimis nec minus de nobis arbitremini. **Ic nos existi** nō dominos q[ui] nō pseudo met homo vt ministros christi: et s[ecundu]m modum eu[er]s mysteria vel ministeria diuidimus. s[ecundu]m myste dispensatores ministeriorum dei. qui scz horo quis iter. dispensatores auenient vi fidelis. cui possit credi vt bene dispicer

Dic iam queritur inter dispensatores

Cie nos. Hactenus de gloria pseudo. hic de suo p[er]ceptu agit. Sic nos. Hoc ideo ait apostol[us]. quia de eo minus sentiebant. sed sic homo sentiat vt deus qui eum elegit. **Et dispensatores.** Aug. Non solū boni sed etiam mali dispensatores sunt. Nisi enī p[er] bonos dispensaret nō recte apostolus diceret. Imitatores mei estote. Rursus si nō p[er] malos non diceret dominus de quibusdā. Quis dicunt facite que autē faciūt nolite facere. Dispensatores enim sunt p[er] quoniam ministerium p[er]ueniunt ad eternaz salutē. Nō enim esse salutis illius dispensato[rum] p[er] verbū et sacramentū est illius esse p[ri]ncipem.

Dic iam queritur Ita de nobis estimandum. sed hic inter vos q[ui]d non alibi. Jam in presenti cum expectandum esset donec deus indicet. **Judico me ipsum.** Periculū ē vobis de ignorantia cordis mei vel aliorū indicare. Quanta enī p[er]funditas credēda est esse in homine. q[ui] lateat etiam ipsum hominem in quo ē. vi i petro. p[er]funditas infirmitatis latebat cū se domino p[er]moritū p[er]mittebat. Aug. Cuz ergo quisq[ue] de se autē omnino aut vix possit veram ferre sententiā. q[ui] nō potest de alio indicare. cū nemo sciat q[ui] agat in homine nisi spiritus hominis.

Aug. Judicū. p[er]h[ab]et apostolus q[ui] oculata sūt nobis corda hominum. In his plenū q[ui] nra credulitas fallit. Sed canendū ē ne p[er]nitiosā opinatione fallamur. vt qui nō possimus hominū indagare p[er]scientiā. de iphis reb[us] babeam⁹. vera certamq[ue] sententiam. hoc autē ad humānā tentiō p[er]petet sine qua vita ista nō ducit[ur]. vnde apostolus. Tentatio vos nō apprehēdat nisi humana. Si ergo suspicitiones vitare nō possumus. q[ui] homines sumus. indicia tamē id est. diffinitiū firmasq[ue] sententiās p[er]tinere debem⁹. Si ergo suscipiamur q[ui] ē humana tentatio. saltē nō indicemus. quādō nō errat in reb[us] vt recta sit improbatio viciōꝝ virtutūꝝ approbatio. p[er]fecto si erratur in hominibus. venialis ē humano tentatio.

Ab humano. Id ē ab omnibus dñ sunt in suo die. et non est dies dñi. humano. q[ui] ē t[em]s domini quo indicabit quādō vniusquisq[ue] p[er] ratio nem reddet. t[em]s secreta cordū p[er]tabunt. **Quoadusq[ue].** Altera iniuria indicit. q[ui] indicis iniuria ē. si ante indicū eius a seruo p[er]cedat sententia. **Illuminabit.** Id ē. Aptā faciet abscondita tenebrarū. i. peccator. **Tūc laus uni.** Bene ageti l[et] cogitati. hic autē nescit q[ui] sit laude digna. **Id et appollo trans.** Propositi figura pro omnibus. vt ab omnibus abhorreat. sicut a nobis. Ambro. Per hoc pseudo apostolus glorias et traditiones queras sub sua persona et appollo enacuat summatum illos desiderios nō singillatim. ne maior. nasceret discordia.

Cele unus in ad. alium p[er] a. Ab illo. i. meliori. q[ui] ille. i. quasi alius ab illo qui nullus ē quantum ad se. vel quantū ad ministerium. quis evit te

discernit a massa p̄ditoz nullus nisi dens. vel si baptizatus a p̄tro quomodo discerneris ab eo qui a paulo n̄bil ille n̄bil tu. Bel redarguit illos eolde qui gloriabantur de magisterio p̄sendo. Quid gloriaris p̄ illis. q̄d habes ab illis. q̄d n̄ a me. et si a me. q̄d p̄tra me gloriaris. quo n̄a idem a me acceperis. Quid autem t̄c. Aliud genus arrogati amouere conat. s. ne bō sup̄biat ppter alioz gratia a deo sibi datam. p̄tibz se c̄ ba hore a se. vel a mistro. Si autē acceperis. Hoc atra illos qui ea dēm q̄d ab apostolo accepant audiētes. de magisterio p̄sendo a postoloz gloriabantur qui p̄ eloquentia se cō mendantes gloriā i se vertebant. cū aplis p̄ceptiblē se videri fecerat. vt gloriā deo faceret. Ideo apostolus yronice eis loq̄. quasi p̄cedēs q̄d eis de se ipsi videbas. cū subdit Nam saturati. Quid vos dicens. Quid gloriaris. Sed non recte videor hoc facere. q̄d vos iam t̄c. Nam sa. Jā di. yronia. ac si dicaret n̄ est ita. Irafcutis euī verba sunt n̄ p̄fiantis Regnetis. Vere regnare ē de spe et pro missis dei securuz esse. et in aduersis gandere. Puto enim. Q. nullatenus putanduz ē. yronice enī loquit. Ideo sine nobis. q̄d p̄ mala que patiuntur de ostēdit nos apostolos v̄llissimos. de quibus non curet tanq̄ mori dī. ad nullā v̄lita tem. sed ad mortē reseruatos. qd p̄ hoc videt quia ad spectaculū nostrū quasi ad mōstruz p̄ueniunt. p̄ quod magis p̄bamur amici dei. Bel ideo deberetis nobiscū regnare. quia puto et certus sum. qd nos sumus similes nouissimi. beli et enoch. in tribulationibus. Tanq̄ morti. Ut qui a victoribus morti seruabantur. ad qd spectaculū. uiebat populus sic ad derisionem beli tunc. et nunc ap̄lorū mali. Et angelis et ho. Boni angeli et boni homini es laudāt. mali irritant. bec sunt dextra. et sinistra. sed nec illa eleuat. nec ista frangunt. Propter christum. Quis crucem p̄dicamus qd vos tacētes vide mini in christo prudentes,

Sin fide christi. n̄ in me interrogā quid habes. q̄d n̄o. a. a deo. Quid autē habes q̄d non acceperis. a deo. Sin te vel illis. Si. Si autē acceperisti. quid gloria. a deo. sed a te. vel ab illis. tam cito. sed vos pleni. ris quasi n̄o acceperis. Jam sati sp̄ritus sancto. ut et alios saturare potestis ironia. rati estis. Iaz dñites faci. estis. Sic putabant gloriates de pseudo apostolis. et re gitis vos. Sine nobis. et regnatis. et v̄tiam. vere. q̄d his pie optat. vita. et vos sequamur. cū nos sequi dedignemini. qn̄ os quidē sequi debere. tis quis nos reuera regnamus. sed timeo ne sine vobis. Tregnetis. ut et nos. vobiscum regnemus. Puto enim q̄d deus nos fr̄lissimos vel similes helie et enoch apostolos nouissimos ostendit. tanquā morti destinatos. quia spe tr̄s bonis et cōsistent. vel malis et insulcent. et acclum faci. sumus mūdo et tanq̄. Incepatio cū ironia quasi qd totū econtra ē gelis et hominibus. Nos stulti propter christum. vos autē prudētes in christo. Nos infirmi. vos sp̄ate. securi. reverēdi. fortis. vos nobiles. nos autē ignobiles. Uicq̄ in hanc horam et larimus et sitimus et nudi sumus. et co p̄secutione mutam̄ loca. fugimur ne plures doceamus. laphis cedimur. et instabiles sumus. q̄d nobis necessariis. que nemo dat. et laboramus et operātes manibus. et shortādo alios ad bonum nostris. Maledicimur. et benedici mus. p̄secutionem patimur. et susti tū. quasi inagi. malefici. et illis. et eos. ne blasphememus. et Blasphemamur et obsecramus. Tanquā purgamenta huius reputati. purgamentum ferri. vel pomi. et quid quid de qualibet materia. et purgator reddatur abicitur mundi. faci. sumus omnium. pipi. et tenuis usq̄ ad hoc tēpus. et si differim. vos istatos et tamen. et. erubet. facias vobis ma. et usq̄ adhuc. Non ut i confundam vos. hec scribo. sed ut filios meos charissimos moneo. Nam sumus. p̄sumto posuit. hereditoz qui n̄ genueris. si decem milia pedagogoz habeatis. etiamē. q̄d genuissetis i christo. sed n̄ multos patres

Esurimus et si. Et Amb. Veritatem p̄dicantes gratia non habebit apud homines. Tanq̄ pur. Per h̄ec omnia probamur in christo prudentes et fortis. Non ut con. spera blandis mitigat ut salutaris medicus. Pedagogorū. Num pedagogos nominat pueros significat. Ego genui uos in chri. Addidit per guangelium. ne ipsius p̄ntaret esse. quod dei ē. At enī dominus in guangelio. Ne vobis dicatis patrē in terra. Vnus est enim pater dñs. n̄o. vt hoc nomē ceteris tollatur. sed ne gratia dei qua ingratnam v̄tā generamur. natura. vel potestati. vel etiā sanctitati cui ē hominis tribuat. Si dominu. uo. Ideo dicit vt ostendere. q̄d si n̄o iret dñs nō luisse causa. v̄icq̄ indignitatis illoz. In uirga. Aug. Terroris verba infere. vt inflati humiliarentur. et se p̄pararent ad recipiendū cum. absit autē. et p̄ filij dicerent. Si in uirga venturus es. noli venire. Meli. ē enim eruditū i uirga patris q̄d p̄ire in blādimento p̄donis.

Omnino audit. V. Opus ē uirga n̄st vos corrigitis. lab omnibus. qui inflati nec corrigitis. tres in famis. et illa. et graue istud ostēderet peccatum nec ab his erā dicit admitti. qui dei neficit iter. vos. et fornicatio. et talis fornicatio. q̄lis nec inter gentes. ut v̄xum tantū scelus sit iter. vos tamē rem patris alioz habeat. Et vos q̄d magis faciendū esset. dolore. p̄ peccato illi. inflati estis. Et non magis. luciū. habuistis. vt tollatur de medio. ve. qd n̄llo mō tegi poterat. vos n̄o iustis qui presentes strum qui hoc opus fecit. Ego q̄dem absens corpore. p̄sens autē. sollicitudine metis. et. p̄uidens vobis. fac. p̄sens esci. Sp̄iritu. iam indicauit. tanquā p̄cū. tūdici. f. i. vice eius vel vos p̄gregati traditis sens eū qui sic operatus ē. In nomine domini nostri biesu christi.

Et uorē pa. Ambrosius. Publicē nouercā suam loco v̄toris habebat. nec aliqua tergū uersatione poterat tegi crimen. Et huius causa de fornicatiōe incipit. postea mosebit de omni carnali videlicet et spirituali. Inflati estis. Vento superbi. que pellit misericordiā. qua si vñm membra patet. p̄partim. et cetera. In nomine domini. Hoc modo indicauit. vt vos congregati in unum sine aliqua dissensione. quibus mea auctoritas et virtus christi cooperabit. tradatis huismodi sathang.

Traderesa. Hanc potestate dicit habuisse. ut dum aliquem a iusticia non posset amouere. dyabolo eum vexandam tradaret. quoniam penitentiam perfidens a malo desisteret. vel tradere sathanam ab ecclesia expellere. admonitionem ab illo suspedere. liberum illi facere ire in interitum carnis. i. facere secundum hoc quod expedit caro eius in interitum illum ducens. Non autem hoc amaritudine odij. sed ea intentione. ut repulsio huc ad renocandum illum valeat. in die domini. i. si quoniam illi cor visitet dominum. si quoniam illum luceat in corde.

Ut spiritus sal.

Aug. Hic apostolus non crudeliter. sed amabiliter sathanam tradidit. sicut moyses in cultu res ydolorum paucos quod indicauit in pseus terrens. in posterum disciplinas sanctas. **S**ic et belias et alii boni. quod sic et metus alii incutitur. et ipsis peccatum minuitur. unde hoc ex eius plum belye non refutavit christum in discipulis suis. sed quia odio et non amore correctio nis desiderabant vindictam ignis in eos quod sibi hospitium non prebuerunt. **S**ic et petrus in anania et uxore eius vindicasse legitur. **V**el tradit. ut spiritus sanctus quo contaminati induantur. saluus sit eis non amissus in die iudicii.

Cotam massam

Participes erat. vobis paternorum. **S**ed si quis potestate non habet quem scit reum abijcere. vel probare non vallet. immunitur. Et iudicis non est sine accusatore damnare. ut nec christus in die abiecit.

Conspercio.

Est farina per aquam cogulata sine fermento. id est azima. Vult ergo ut isti sint unum quid per dilectionem. puri a corruptione peccati. nouum hominem indui. sicut in baptismo sunt facti azimi. zima grecorum fermentum latine.

Pascha.

Non sicut quidam estimant grecum nomen est. sed hebreus. Oportunitate tamen occurrit in hoc nomine quedam utramque lingua congruere. Quia enim pati gre

ce pascham dicit. ideo pascha passio putatur esse. In hebreo vero lingua passa transitus dicitur. quia tunc primum pascha celebravit populus dei. quando ex egypto fugientes in mare rubrum transierunt. Nunc vero figura illa prophetica completa est. cum sicut ouis ad immolandum ductus est christus. cuius sanguine illimitis postibus nostris. i. frontibus crucis signo signatus. a predicatione huius seculi tandem a captivitate egypciaca liberamur et saluberrimum transitum agimus cum a diabolo transimus ad christum.

Ambro. Pascha immolatio est non transitus sicut quibusdam videtur. prius enim pascha et sic transitus. quod ante exemplum est salvatoris. et sic salus.

Sinceritas. Non vitio et veritatis sine omni fraude. ut sinceritas

congregatis vobis et meo spiritu cum uirtute domini nostri Ihesu Christi frumentum. ut corporaliter vexet eum diabolus. et sic ille respicatur. **S**ed tradere huiusmodi sathanam in communione ecclesie interitum carnis. ut spiritus saluus iudicetur. **S**icut in die domini nostri Ihesu Christi talis frumentum inter vos. sicut iterum vos est talis et in aliis boni non. quod hec omnia bona prepediat. **N**on bona gloriatio vestra. Ne consensus huius peccati. vel iste unus fons. alios exemplo. omnes contaminat qui cum possint arguere dissimulant scitis quia modicum fermentum totum quia corruptit ergo. **S**icut et illum qui corrumpit. qui est membrum veteris hominis. et acidus tam massam corrumpit. **E**x purgatione. i. pseueretis. innouati virtutibus sine corruptione peccati te vetus fermentum. ut scitis nova facti in baptismo. non puri conspersio sicut estis azimi. **E**t eni. quod trahere habemus de hoc modo ad pmissam patriam. quod edere debemus. **I**spascha nostrum immolatus est Christus. quod alter non trahit. corruptio veteris stus. Itaque epulenur non in fermento. **F**acti in aliis to veteri neque in fermento malicie finitatem in sinceritate a vicis. et in veritate bonorum omnium que est azima signantur. haec uictus et nequit. **S**ed in azimis sinceris ibonorum operum modo moneo vos ab hoc purgare sed et sine hac admonitione debueratis. quia ita in alia epistola scripti tatis et veritatis. **S**cripsi vobis in epistola ne commisceamini fornicariis. **N**on utique fornicariis habet. sed in illa epistola phibuerat. quod et modo debent obseruare. **S**ed non a genti sive mundi. aut quaris. aut rapacibus. si precepissem gentilibus non promiserem necessiter est de mundana pueratione vos expiri cum vbiq; tales. **B**ut idolis seruientibus. **A**lioquin debueratis iam de hoc modo exisse. quod non de illis. ergo nunc. i. in hoc presenti appetere. **S**cripsi vobis non commisericans. **N**unc autem scripsi vobis non commisericans.

Nunc autem scripsi vobis non commisericans.

mundam vitam faciat. et veritas omnem fraudem excludat.

Alioquin de. Non possent tales christo lucrari. si colloquunt eorum vita rent et quoniam. unde et dominus cum publicanis et peccatoribus comedebat.

Sed alioquin. Id est. si commisceamini. melius esset vobis mori.

Tunc autem. Tunc scripsi vobis. et non bene accepistis. nunc ante determinate scribo.

Nominatur. Aug. De penit. **C**am nominationem voluit intelligi. quod in

quoniam cum sententia et ordine iudicatio atque integritate perficitur.

Nam si quibus nominatio sufficit. multi danni sunt innoentes. quod sepe falso in quoquam criminis nominantur. **N**on enim verbis ostendit satis non temere et quolibet modo.

Sed per iudicium anterius dos est malos ab ecclesiis in unionem. **A**ut si per iudicium anterius non possunt. tolerent potius. ne peruersos malos emitando. quisque ab ecclesia discedens. eos quod fugere videtur vincat ad gehennam.

Vel qui frater est. nominatur. i. publicatur fornicatorum. **C**um est in

Nec cibum suum interdescens corrigit.

Malum. Id est. fornicatorum illum. quod si intelligi grecia dictio cogit. vel plenum.

C. VI.

Audet aliquis.

Ocassione huismodi iudiciorum incipit agere de iudiciorum in quibus multis modis peccabant.

Quod contemptus fidelibus infideles indiges adibatur. vel stultos indices constituebant. et litigabant et fraudabant et alia huismodi iudicare.

Et si in uobis iudicabitur quasi non mundus. indigni estis quod iudicetis.

Sicut vere de his potestus apostolus. quod digni creati lapsi sunt. cum sicut fragiles stent. et quod ipugnantes vici sunt.

De minimis. **N**escitis quia lange danubiles ostendemus. poterimus iudicare.

In iudicabimur. **Q**uanto magis.

Sed regis secularibus. sed cum debet iudicare secularia. Secularia igit iudicia

Habent aliquis.

Occassione huismodi iudiciorum incipit agere de iudiciorum in quibus multis modis peccabant.

Quod contemptus fidelibus infideles indiges adibatur. vel stultos indices constituebant et litigabant et fraudabant et alia huismodi iudicare.

Et si in uobis iudicabitur quasi non

mundus. indigni estis quod iudicetis.

Sicut vere de his potestus apostolus. quod digni creati lapsi sunt. cum sicut fragiles stent. et quod ipugnantes vici sunt.

De minimis. **N**escitis quia lange

danubiles ostendemus. poterimus iudicare.

In iudicabimur. **Q**uanto magis.

Sed regis secularibus. sed cum debet iudicare secularia. Secularia igit iudicia

Habent aliquis.

Occassione huismodi iudiciorum incipit agere de iudiciorum in quibus multis modis peccabant.

Quod contemptus fidelibus infideles indiges adibatur. vel stultos indices constituebant et litigabant et fraudabant et alia huismodi iudicare.

Et si in uobis iudicabitur quasi non

mundus. indigni estis quod iudicetis.

Sicut vere de his potestus apostolus. quod digni creati lapsi sunt. cum sicut fragiles stent. et quod ipugnantes vici sunt.

De minimis. **N**escitis quia lange

danubiles ostendemus. poterimus iudicare.

In iudicabimur. **Q**uanto magis.

Docuit ad uerecudiam. Terrenas causas examinet. qui exteriorum rerum sapientia precepunt. Qui autem spiritualibus donis dotatis sunt. terrenis non debet negotiis implicari. ut dum non cogunt inferiora bona disponere. valeant bonis superioribus deseruire. Cauendum est tamen. ut hi qui donis spiritualibus emicant. nequaquam primo et infirmantium negotia funditus deserant. sed vel hec alijs quibus dignus est tractanda permittant. vel per se gerant.

Gam quidē om.
Delictū ē iudicium ha-
bere p̄tra alterū. **S**ed
ne excuses q̄ iuste hoc
agas q̄ iūriā pateris
quā iudicij sententia a-
te vis remoueri. occur-
rit. quare nō magis in-
iuriā accipitis. **V**n-
de dominus. **Q**ui ab-
stulerit tua noli repe-
re. **E**t iterum. **S**i quis
voluerit tunicā tuam
tollere et iūdicio tecū
stendere. dimitte ei et
pallium. **S**ed tamē hoc
secundū veniā ifirmis
p̄cedit apostolus.

Ang. Perfectis igitur licet sua ipitere sum pliciter. i. sine causa. si ne lite. sine indicio. sed non punient eis inde mouere causam ante indicem. Infirmis vero sicut repetere sua mouendo causas ante indicem et indicium habendo contra fratre sed non potest, niose vel fraudulenter nec apud infideles indices.

Fratribus. quos iuvare deberetis. et sic regnum patitur. et peius. conscientes.

An nescitis. No ta quod toties repetit nescitis. Quasi me sequendo hoc scire deberetis. Sed sequentes pseudo stulti facti estis.

Cetum est in vobis quod iudicia habet. sed non decet fratrum est quod non potestis hoc tis inter vos. Quare non magis in fratram violentiam iuria accipitis? Quare non magis occultam fraudem patimini? Sed vos matrem indices corrupti donis gis iniuriam facitis et fraudatis. et quilibet hoc fratribus. An nescitis quia ingerunt nec salutem quod non est salutem preter regnum qui regnum dei non possidebunt? quasi de misericordia perfisi. quod

Nolite errare. Neque fornicarij. Singula sufficiunt ad regnum dei tollendum neque idolis servientes. neque adulteri. neque molles. neque masculorum combatentes. neque fures. neque auaricie. neque ebriosi. neque maledici: neque rapaces regnum dei possidebunt. tales

Et hec aliquando quidem fuistis:

Sed sancti. **S**3
iusti. Aug. Nota. l5
repetita punctionem
no varii pondus dare

Domnia mihi licent. Quia dixit potius ferendū esse q̄s causas male agere-ne quis putet sua nullo modo esse repetenda; supponit. Lamē omnia mea mibi licet repetere; sed tamē nō repetā. q̄ nō omnia expediūt ad cursū meum. sed ip̄ediunt. Itē. ppter aliā causam. licita sunt. sed nō repetā. q̄ curz sim liber nolo redigi sub potestate iudicis. vel nolo esse sub dominio alicui⁹ rei. vt causa eius fratre offendam.

Omnia mibi li. Id ē. ponat alius licere; nō quia illi liceat. sed q̄ iam nō impendent tormēta legalia.

Nota q̄ aliquid potest licere ⁊ nō expedire. Expedire aut̄ qđ non licet. nō potest. Ac p̄ hoc nō omnia q̄ licita sunt. i. q̄ nullo p̄cepto domini p̄hibent expediūt. Omnia vero illicita nō expediūt. vt igit̄ inter id qđ licet ⁊ id qđ n̄ licet atq̄ ideo nō expediāt aliquo certo fine nitamus distinguere. Fateor q̄ ea vident̄ mibi licere ⁊ nō expedire. que p̄ iusticiā que corū deo ē p̄mitunt sed ppter offensionē hominū. ne ob hoc impedianc ad salutē vitanda sunt.

Ea vero non licere. et id eo non expedire. que sic ipsa iusticia vetant. ut facienda non sint. etiam si ab eis laudentur quibus in noticia fuerint plata. **Q**uid si ita est. non nisi illicita prohibent a domino. ut ea quae licita sunt. et non expediunt. non legis vinculo. sed libera dilectionis beneficia et consilio charitatis caueantur. hec autem sunt. quae amplius irrogant sancio. quae curandus ad stabulum samaritani illi. miseratione productus est. hec non precipiunt a domino quis a domino moneant offerri. **M**unusque dicitur licere quod prohibetur. ut probat amb. unde dicitur. Non licet tibi.

**†in baptis. ⁊ ideo turpi⁹ si reditis ⁊ sūsancto ſe
babere uxorem fratris
tui. Et dñs. Non li-
cet panē filiorū mit·ca.**

Tin baptū. ⁊ ideo turpi⁹ si reditis spūsaneto
bi dato. cōfirmati ad bene opandū
† sed abluti estis. ⁊ sed sanctificat
ſ bene opando
estis. sed iustificati estis in nomine
domini nostri hiesu christi: ⁊ in
ſopatōe spūsaneti tmea ſno legali doctrina ſ
libera potestate licita ſunt ſuere nature
ſpiritu dei nostri. † Omnia mihi ſi
centia ſed non amnis armadimur.

Omnia mihi licet; sed ego sub-

Unus ibi licet: sed ego lib
Teatū. [¶] p. quo creata. debet ut

nulli redigar potestate. **E**sca vē
tri. venter elcis. **D**eus autem e

hunc et hanc destruet. Corpus autem

Tnon fornicationi sed **domino :** et
idem ut glorificet et suscitet ut christum fecit **ss.**

dominus corpori. Deus vero et
christus
dominum suscitauit et nos suscitatibus

Pro virtutem suam. **N**escitis quo
enō solū anime.

niam corpora vestra membra sunt
tūtū cū imitent̄ r̄z cū mēbra xpi sa seruitio xpi
r̄cui iure parcedū ē

Tchristi: **L**olleſ ergo mēbra **chr**
Iſtū eius seruā volūtati
Faciā mēbra meretricis: **A**bsit.

Hideo nō decet ut tollā membra christi. et faciā in
bra meretricis
An nescitis quoniam qui adharet
tscit i natura. ita et i malo abo vnu sūt san vnu

meretrici vnu corpus efficit. Erunt
liber genesis etiam de legitime coniunctis hoc na-
tura qd mulier de viro facta qui meretrici vnu

em̄ inq̄t̄ **duo in carne vna.** **D**u
isp ei⁹ faciēs volūtātē cū spū dñi j̄ vi sit part
ceps b̄titudis illi⁹ nō substātie idētātē j̄n carne

autem adharet deo. unus spus est

lacet repeti. Sed non multū p̄ his laborand

Sub null^o re. Quia cum mens pcepta
quincitur. quarum amore supatur.

Corpora. Non p̄t nō esse sanctū corporis
Denbra sunt. Aug. Sicut mēbra om̄ia
vnum corp⁹ sunt. Ita om̄es qui eodē spiritu
luris sunt. Sicut om̄es sanguinem
corporis suorum trahunt. Ita om̄es
spiritus sanguinem Christi trahunt.

Christi. Quia corpus accepit. et corpora
Aug. Non sunt membra christi qui non ma-

Sunt māducare corpus christi.
Vnus corpus. Tradunt phisici q̄ ad
Dui adheret deo. un⁹ spiri. &c. Ne
notio eorum. si adhuc hinc fidem accedat.

patione cum ei sic adharet hic p fidem acced
eins. qd tunc plene erit. cū satiabit desideri

scilicet in ipsa trinitate domino suo cuius est imago. Non ergo spiritus hominis ita est unum vel unus cum spiritu dei. sicut filius cum patre unius est unus deus. Sic enim dicimus de patre et filio. unus sunt. quod unius substantiae duo sunt. Et dicimus unus est sed additum qui unus scilicet deus unus. Diligenter attende quod cum de rebus diuisis vel pluribus dicitur unus est vel una est et de his que diversae et de his quod sunt unus substantiae dici potest. Diversae enim substantiae sunt spiritus hominis et spiritus dei. et tamquam dicit. Qui adhuc domino unus spiritus est. Vbi autem dicitur de duobus aut pluribus unus sunt nec additum quod unus non dividitur intelliguntur. sed unus esse substantia. sic dictum est. Qui platerat et qui rigat unum sunt. Item ego et pater unus sumus. Si ergo de his qui diversae substantiae sunt. recte dicitur quod sunt unus spiritus. quanto magis qui unus substantiae sunt. recte dicuntur unus deus esse.

Fugite fornicationem. Cum alijs vicis potest expectari perficitur. Sed hanc fugite. ne approximetis. quod non aliter potest melius vici.

Omne peccatum. Nullum peccatum intantur debonatus et coinquatur corpori. ut illud vel aliter. Omne per eum.

Id est. extra uxorem quod unum corpus cum viro dicitur. Propter istud. Nam pro nullo alio debet separari. nisi pro isto. Ideo autem separantur. quod contra corporis unitatem. et contra thoracis fidem. et contra sobolis intentionem peccatum. Alter.

Qui criminaliter peccat. sacerdotes dicitur. non homo et extra corpus suum peccat. et extra ecclesiam. quod per venialibus ab ecclesia non separatur. Sed qui fornicatur. et extra ecclesiam. ut ab ea efficiatur.

Dico. In pinguis positus quecumque fecerit peccata. non infuscat uxorem. propter prius. si autem fornicatus fuerit cum alijs maculatus est. ut non sit licita. sed quasi adultera. ut vir penitentia accipere debet. si patitur virum in adulterio manere. In de habemus quod nisi resipient vir. debet eum dimittere uxori.

Omne peccatum. Quia cetera peccata nisi per corpus gerantur. non tamquam anima ita carnali concupiscentie facilius obstrictam et obnoxiam. quemadmodum in solo opere fornicationis corporalis fit. omnes enim facit anima cum ipso corpe libidinis uis agens in corpe carnalis fornicationis. quod intantum agglutinat animam corpori. ut in ipso momento nihil aliud cogitare homini licet aut intendere quod ipsam mentem captiuam subdit ipsa submersio et absorbitio libidinis et concupiscentie carnalis. vnde dicitur. Qui fornicatur in corpore. sacerdos.

Augs. In alijs licet animo aliud operari. et alio intendere. sed non in fornicatione. ubi totus homo caro. Generalis autem fornicatio est cum aliquis non adhuc regens deo adhuc in mundo. unde dicitur. Amicus mundi inimicus dei est. Qui ergo herens mundum longe est a deo. in corpus peccat. quia corporaliter concupiscentia in quoque tempore animus distrahitur. seruies creature potius quam creatori. Sed qui heret deo non mundo. si peccat fragilitate humana. ignorando vel negligendo extra corpore est. quod non corporali vel temporaliter concupiscentia peccat. sed humana temptatione quam facile ignoroscitur.

Qui autem fornicatur. Non dicitur propter quantitatē fornicationis quod ipsa sola sit in corpore. et alia extra corpore. Plura enim adeo magna. ut fornicatio. et maiora. Sed propter qualitatē. quod turpis coinquatur corpus quam alii peccata.

Clementum est spiritus. Ex hoc patet quod spiritus sanctus deus est. Si enim non esset deus templum vestrum nos ipsos non haberet. Non solus autem spiritus sanctus sed

etiam pater et filius templum nos habet. Templum ergo dei. hoc est totius trinitatis sancta ecclesia est.

Et portate deum. Portare deum est imaginem dei in rebus bene gestis ostendere. Deum in corde. Si non parcis tibi. propter te. parce vel. propter deum. qui te sibi fecit dominum. Quia si euertis. peccas in deum. quod graue est genus peccati. Aliud vero est genus peccare in homine.

De quibus. Occasione fornicationis quam probabit continuat de nuptiis.

Vnde illi diliguntur. Et agit tripliciter secundum consilium secundum indulgentiam secundum perceptum.

Cum plendo per ipsius consilium ut puniores centrum nuptias impetraret. quod hoc non placuit cori. tamen. hoc solus ab apostolo diliguntur.

Nota quod vincit si lege. Vixit uxore accipere. nisi faciat sibi illicitum. propter votum vel aliquid tale.

Coniungit sine matrimonio est maritalis contractio maris et femininæ individualis virtus consuetudine retinetur. Et est bona res piugnatum de sacramentis ecclesiæ tenet imaginem coniunctionis christi et ecclesiæ. vnde hoc autem dicuntur debitu. quod possit esse causa adulterii. Nece ut ex codicte abstineatis propter gratiarum actiones

te fraudare invicem nisi forte ex co-sensu ad tempus. ut vacetis orato-

naturale rsum. et iterum revertimini in id ipsum. si si culpa venialis est. quod non in fornicatione

sane occasio de diabolo trahendi in laqueum fornicationis vel adulterii

ne temptet vos satanas propter incontinentiam vestram. Et docuit

secundum indulgentiam dico: non si hoc indulgeo tamquam volo secundum imperium. Volo autem omnes

banes crux. Non desoratio virginitatis sed pactio coniugalis matrimonium facit. Causa vero propter quam contrahendi debet est procreatio prolis. et vitatio fornicationis. Hoc et alia cause honeste. et inimicorum reconciliatio pacis redintegratio.

Augu. Quod est preter intentionem generationis. non est nuptiarum malum. sed veniale. propter nuptiarum bonum. quod est triplum. fides. ples. sacramentum. Fides ne cum alio vel alia coeat. Poles ut religiose educet. Sacramentum ne coniungit separatur. his tribus bonis excusat coitus carnalis. qui est in ter coniuges. ita ut vel non sit peccatum. vel veniale. Quando enim causa prolixi coniungit excusat ut non sit peccatum. Quando vero causa concupiscentie satiante vel refrenante veniale est.

Dic secundum indulgentiam. Dicit aliquis si hoc secundum veniam cocessit a apostoli. ergo peccatum sunt nuptiae. Qui enim veniam nisi peccato coceditur. Plane quod si firmatur cocessit apostolus secundum veniam. audito dicere peccatum esse. Veniam namque coedens apostolus concubitum attedit conjugatorum ubi est incontinentie malum. Incontinentie malum est pro vir cognoscit uxorem. etiam ultra necessitatem preceendi liberos. sed et ibi est nuptiarum bonum. Non enim quod incontinentie ibi malum est. ideo coniubium quod est propter intentionem generationis non est bonum. immo vero non propter illud malum culpabile est hoc bonum. Sed illud malum fit veniale propter bonum nuptiale. hoc bonum nuptiarum non reprehendit apostolus. sed malum incontinentie. Concubitus bis necessarius est generandi culpabilis et solus ipse nuptialis est. Ille vero quod ultra necessitatem precedit. non ratione sed libidini obsequitur. Cum igitur culpabilis non sit generandi intentione concubitus. quod proprius nuptialis iputanus est. quid secundum veniam coedens apostolus. nisi quod coniuges debitum carnis exposuerint non voluntate. propter libidinis voluptate quam voluntas non propter

nuptias cadit in culpa. sed propter nuptias accipit veniam. Quocirca etiam hic sunt laudabiles nuptiae quod etiam illud quod non pertinet ad se ignorari faciunt per se. Neque enim iste peccatum quo seruit concupiscentiae agitur ut impletus sit postulant nuptiae. Omnino igitur in genere suo nuptiae bona sunt. quia fidei ibori servatae. et pli suscipiente causa virum sexu coniuncti. et in pietate separationis horrent.

Unusquisque. Aug. Et ideo non debet quis obstringi ne phibitus a licitis

admitat illata. sed ip-

se quid sequatur eligat.

sed tam in hoc appen-

siozem esse melius est.

Unusquisque. p. ba.

Satis hic etiam ostendit

pudicitiam coniugalem

esse donum dei. Non

tamen enim coniunctus

sed etiam coniugorum

easitatis donum dei est.

Propriu[m] habet

zc. Quia in hoc quis

quoniam appetit

auditus.

Dico autem. Hic

dat consilium.

Utrum. Ut desiderius

agi vel vincit. Non er-

go ideo dicit melius.

quasi bonum sit viri.

et nubere melius sed con-

sciendum locationis e-

scimus.

Quod si discesser-

it. Illud est discedere

alium ex summi co[n]sen-

su co[n]tine[n]ere. Illud eni[m]

malum est hoc bonum.

Ambro. Ideo non

subdit de viro sicut de

muliere. quia licet viro

aliam ducere. quod inferi-

or non omnino hac le-

ge vitetur. quia potior

quod a falsaris dicitur e[st]e

appositum.

Et vir uxorem.

Non debet vir dimis-

tere uxorem. quia face-

ret e[st]e mechari. quod si il-

la adulteria non facit.

sed adulteria dimittit.

Causa. quia christus

exceptus hic facit quia

nonnulla e[st]e fornicati-

onis.

Tam ceteris.

Oibi vterque fidelis.

hoc preceptum domini

vedi. Nez ceteris vbi

no[rum] vterque fidelis. quod i

initio ecclesie contigit

cum euangelio predicata-

recepit.

Si quis frater

uxo. ba. Idolatria et quilibet noxia supstitutio fornicatio est. et dominus car-

ta fornicationis quidem puniit uxorem dimitti. sed non iussit et sic dedit locum

apostolo monendi. ut qui noluerit non dimittat infidelem. quod forsitan erit fidelis

et malum culpabile hoc do-

mit. neq[ue]d[em] de bonis impo-

nientibus. Contra deum in-

iquitate. Ille qui vtrumque

exigit. Cum igitur capitulo

extra decretum dei factum est. sed cum cognoscit[ur] enendandum.

Aug. Cum vero episcopis gentibus euangelium predicari. iam coniunctos gen-

tilem gentibus cooperit. ex quibus si non ambo crederent. sed unus vel una. et infidelis cum fidei presentem habitare nec phibiri a domino debuit fidelis infidelem dimittere. nec inberi. Ideo enim non phibiri. quia iniustitia permittit a fornicante discedere. et infidelis hominis fornicatio est maior in corde quam in carne. Ideo autem nec inberi. quia non contra iniustitiam domini gentiles fuerunt ambo coniuncti. licet ergo erat per iniustitiam sed licet non erat faciendum propter liberam benivolentiam.

Sanctificatio.

Quia hoc sepe pertinet quod alter per alterum ad fidem pertinet. Vel mundus est vir infidelis quantum ad fidelem mulierem. et nullum ex eius coniunctione mundiciam patitur mulier fidelis.

Alioquin. Si dimittitur inuenit nolentes cohabitare et alijs vos copulatis adulteriis et filij vestri spiritu et ideo mundi. nunc sancti. quod de licetis coniugis nati et sub creaturis veneratione natu[r]e. Vel si vici sunt dimittunt filii qui maiorem partem secundum in infidelitate manebant. Maior enim tunc erat numerus infidelium. quod fidelium. Nunc autem sancti. id est christiani. sine uno ex parentibus auctore sine viro.

Non est enim ser. Non est ratus coniugium quod sine deo. et ideo non est peccatum dimissum. propter deum; si alij copulat. Si ambo credit: per cognitionem dei confirmat coniugium.

In pace. Non operatur litigare cum discedente. quod odio dei discedit.

Unde enim scis. Aug. Mortatus super ea que euenerunt. nunc quia eadem fieri possunt. Hec non legem inbetere sed libera charitate sunt.

Divisit. Deus cuius quando salutem. scilicet quando credet. et sustinet. sic et tu expecta.

Circuncisus. Aliquis vocatus est. Quibus auctoribus consuetudinem que seruata non impedit salutem. monens ne in talibus

spes salutis ponatur. cum tantum pro offensione infirmorum seruetur. unde dicitur nihil ea esse subdens: Circumcisio nihil.

Unusquisque. Ite etc. Hoc ad eas condiciones vel ritus consuetudines respicit. que nihil obsunt fidei bonis moribus. Sicut enim coniuncti sic et latro ad christi fidem vocatur. Sed ille in coniugio non a coniugio. Iste vero non in latrociniis. sed a latrociniis. Non enim necesse est. ut coniuges desinant esse coniuges propter fidem christi. sicut necesse est ut latrones desinant esse latrones.

Seruus vocatus. Supradictum exemplum de istu vivendi. hic aliud de conditionis officio.

Potest nubere cui vult, sed mulier, i. vidua separata a viro vivente viro alligata est legi **XI.**
Dicitur si dormierit **XII.** Aug. Non dicit primus vel secundus, vel quotus nec nobis diffiniendum quod non diffinit apostolus, unde nec ullam debeo tam nare nuptias, nec eis verecundiā numerositatis auferre. Dominus autem sep- temuiram non damittat, nec dicit in resurrectione non posse esse. Sed tantum neque nubent neque nubent, unde nec contra humanae verecundię sensum audeo dicere: ut quotiens no-
tum nubant, nec ex-

Scribi. **H**oc nō liceat aliis nubere
legi quāto tempore viuit vir eius
stamen prime nuptie a domino. secūde permisse
Quod si dormierit vir eius. liberata
1 sine turpitudine et viro sue religionis vel sue legis
est a lege: cui vult nubat. tantum ī
domino. **B**eator autē erit. si sic p-
manserit secūdum meum consilium
tqđ vos nō putatis. sicut alii apostoli. i' quo in
spirante hec et alia suadeo
In duto autē q' et ego spiritū dei
habeam.

De his quæstis & docui . sed de
istis non fuit opus querere . qz sci-
tis ut ego **d**e idolothitis
Ehis autem
h posse comedи
que idolis sacrificant scimus : quia
de creatore & creaturis Sed nō valet hec sciētia
qz facit vos sibi contra ignaros . sed charitas
edificat infirmos . qz qd eis obesse potest dimittit .
& ideo ea habete . nō instantē scientiā si sola ē
omnes scientiā habemus . **I**Sciē-
tia inflatur : charitas vero edificat .
Sed nec pfecta sciētia ē . qz rū scit aliquid qd licet
eis vti . nō nouit qz ea sciētia sic deberet vti . ne no-
ceat alii .
Si quis autē se existimat scire ali-
z vel quomodo
quid : non dū cognovit quē admo-
thic nō pfecte scit . sed qui diligit fratre : vere scit
deo approbāte
dum oporteat eum scire . **S**i quis
approbatus
autē diligit deum : hīc cognitus est
hīs predictis modis nō valet sciētia : sed

C. **VIII.**
De his autem que.
Quasi scitis ergo mecum
quod licet ea comedere.
quod omnes scientiam habe-
mus. de his dicit qui
habentes scientiam cum
offendiculo edebant.
Quos primus arguit.
nec sufficienter scire dic-
it. Alij autem ignari
sub veneratione idoli
comedebant.

Scietia inflat.
Charitas vero edificat. Aug. **P**er se inutilis est scientia. cum charitate utilis. **P**er se inflat in superbia: ut demones qui grecō nomine a scientia sicut nominati. ppter elationē scientie datus ē paulo stimulus. **D**elius ē scire infirmitatē nostrā q̄ naturas rerū: quā scientiā qui apponit: apponit dolorē pegrinationis ex desiderio patrie.
Aug. **H**umiliū virtus ē de scientia nō gloriari.
Aug. **U**bi ē scientia: charitas ē necessaria. ne infletur.
Si quis aut̄ dī. dēū. **H**ic diligat deum. qui charitatis causa scientiā mitigat. vt ps̄l fratri p̄ quo christus mortuus ē.
De escis autē. **V**itupata scientia eoz tandem agit q̄ ē ea vera.
Edolum nihil ē in mundo. Amb. **I**d ē. inter creaturas mudi. Da

Teria enim deus formauit. sed **A**ucto[r]ia hominu[m] formam dedit. **Q**uecunq[ue] facta sunt naturaliter. quecunq[ue] enim sunt in creaturis: facta sunt p[ro] verbū. **S**ed forma bovis in ydolo nō est facta p[ro] verbum: sicut nec peccatum p[ro] verbo. **S**ed ē nihil. et nihil sunt homines cū peccant.

Del illud quod putabat esse ydolum nihil est. Estimabat enim ydolum esse personam subsistente ex simulacro et spiritu praesidente. **D**el ydolum nihil est in mundo, id est nullus rei quae sit in mundo similitudinem habet. Ydolum enim hic appellat speciem

Tqui akis p̄sunt i terra apostoli i celo archageli-
dēz sunt dīj multi z domini multi:
tqui credam? tqui naturaliter z substatiue ē de?
vn? cū filio z spiritus sancto z qui z nos in se cre
dites facit deos. secundū illud dedit eis potestatē
filios dei fieri his qui cre. i no.e.
Filibis tamē p̄nuo. **D**eus pater

Tnobis tamen **v**nus **d**eus pater
teredimus esse patre qz. **H**in gratia illi² soueri
icū patre in substantia. i. nobis vñ² ē deus pater
et christus
et ergo unus. Et nos in illa. **E**

ex quo omnia. Et nos in illo. Et
vnuis domin⁹ ihesus christus per

Vnde dominus natus erit per
scritta tqr p ipsum informati sum⁹ in co
gnitione dei q̄nē sum⁹ creati sicut deo Christū
nos hoc scimus.

que omnia. et nos per ipsum. [†] **Sed**
Summum dei summi oibus

nō in omnibus ē scientia. Quidaz
sqꝫ putat idolum aliquid diuinum esse
et p̄tē fuisse ante questionē

autem cum scientia vlog nunc ido

Li⁹ quasi idolothitum māducant :
Sno cibis polluit
e consciētia infocum cū sit infirme

2 conscientia ipsorum cu sit infirma
fesca sumpta vel nō sumpta nullis nocet
vestra comedio. vobis aut nō pdest. sed fides esce

polluit. *Esca autē nos non comen-*

**Sed ex fide eius tantu
dat deo. Neq; eni si no madaue
minus habebim; bonu**

rimus deficiemus. neq; si mandu

Tantū quātū ad ros nihil ē esca ipsa. sed videte
Cauerimus abūdabimus. Tlide
quia potest esse & nō esse
Te autē ne forte hec licentia vestra.

**te autem ne lozice hoc licentia ventra
in fide s qui nesciunt adhuc ydolum nihil esse
iz potest esse offen. infirmis
offendiculu fiat infirmis. Siq**

enim viderit eum qui habet scienciam in presentia idoli tiam in idolio recumbente: nonne

**conscientia eius cū sit infirma edifi-
cabitur ad mē ducendū idolebita-**

cabitur aq maquancu iqolothita
fita tqr te sapientē vidit comedere , putans sub
ydoli veneratione
et peribit infirmus in tua scien-

**Set ita grauer peccas
tia frater. propter que christ⁹ mor**

deo debent aras sacrificia. et alia. **N**oster ver
pturis non dicunt angeli domini ne vutarentur colede

Deus. Trib^o modis dicit^r Substatiue d^cti q^p adoptionis gratiā dij sunt. Principat

Et viuis do. ihesus chri. De christo
spiritu sancto no oportuit. (go pri
Ex quo omnia per quē o. Omnia a patre

Dolluit. Per illos qui habent scientiam vir-

Cui christo. In christo peccare est christum negare. In christo in his que sunt christi in christo, et regnum diminuisti.

C. IX.

Contra. Non sum liber. Incipit se posse in exemplum ut sic ipse abstineat a licetis. scandalum fratrum. ita et illi. Quasi. Abstine te ab hoc lictio. quia ego habeo libertatem accipiendi stipendia et tam non accipio. Et si sic induxit sit interditum se comprobare apostolum. quod occasione pseudo minime eo senserunt corinthi.

Liber. licet mihi quod aliis aplis. de gaudio viuere.

Nunquid non ha. po. Aug. Per misericordiam dei non iussit apostoli accipere necessaria. sed dicitur. ut quisquis vellet eo uteretur. quod sibi licet ex domini constitutoe. Si quis vero vult nolle. non protra iussus faceret. sed de suo iure cederet. Proximis non iussio domini accipe sumptus.

Glororū mulierculam. Domini in comitatu suo mulieres habuit. ne viderentur alienae a salute. qui et iustabant ei. Sic et apostoli.

Glororū mulierculam. cui angeli ministrant infirmis apatiens loculos habuit. qui mitteret pecunia a fidelibus. data victui necessaria. quod promediantur iudei. ut si non possem vita. discerem in ecclesia tolerare. Et mulieres ministraturas sequi se voluit. ostendens quod a plebis debere. quā gelistis.

Operandi. Ambrosius. O pandi bone sti. pro accipiedi.

Quis militat. Ne quod abstinet. coa postolos reprehendisse videre. addit. Quis militat.

Et de lacte. Lac gregis. quodquid a plebe prepositis dat. Et his verbis satis indicat apli non sibi aliquod usurpare ultra debita coaplos suos. si sicut dominus constituit et euangelio viuētes panem gratuitum

Sin fratres ita peccatis tuus est. Sic autem peccantes in fratres. et peccato conscientiam eorum infirmam in christo peccatum. et quia in christo peccatis. abstineat sicut ego etiam ab omni carne. Quapropter si esca scandalizat fratrem meum: non manducabo non solum immolataz. sicut constat quod non pro morte sic certus sum. quod non in vita manducabo. nec hic nec in futuro. non quod mala sit esca sed carnem in eternum. ne fratrem meum scandalizem.

C. IX.

Domini suis liber. Ut quis liber sum accipere. quia apostolus. apostoli: quia christum vidi. pro quo minus viderer. per autocē ostendit. Non sum apostolus. Nonne christum hiesum dominum nostrum in via vel in templo? sicut per effectus. Ego apostolus: quia vos opus apostolatus. vidi? Nonne opus meum vos estis ad gloriam domini sicut domino tamen operante. sicut quia estis meum opus. Alius. iudicis quod cum legem euacuabat. in domino? Et si alius non sum apostolus: sed tamquam vobis sum. sicut per me pueri estis vobis sum. sed tamquam vobis sum. Non sicut forma. a similitute. signilli. in vobis apparet. quia ego sum apostolus. dum ea habebitis per me que a li per alios apostolos. et ideo per vos apud alios qui dubitare apostolus defendit.

Signaculum a postolatus mei vos estis in domino. Dea defensio a sicut qui dubitat utque apostolus sum. an non pud eos qui me interrogant: hec est et quia apostolus. ego et mei. Nunquid non habemus potestatem manducandi et bibendi? Nun

quid non habemus potestatem sicut nobiscum re nobis misericordem mulierculam circumducere? sicut non hos reprehendit. sed eorum more sibi probat licere. sicut et maiores Iacobus et Iohannes. di: sicut et ceteri apostoli et fratres qui principes domini et cephas? Aut solus ego et secundus vos. vel patre non operandi. et cestandi a labore manuum. quasi ut et haberemus.

Barnabas non habemus potestatem. accepiendi. sicut per similitudines humanas hoc idem probat.

Matem operandi? Quis militat suis stipendiis vobis? Quis planat vineam. et de fructu eius non edit?

Quis pascit gregem. et de lacte gregis non manducat? Numquid secundum

s humana. s similitudine tantum hoc pbo. t. non lex moysi idem probat.

Hominem hec dico? An et lex hec non dicit: Scriptum est ei in lege?

s non prohibebis predicatorum vivere de predicatione.

Moysi: Non alligabis os boni tritii?

t s Sed ne hoc videatur ad litteram dictum subdit. s ut de his in lege darent preceptum. ranti. Nunquid de bobus cura?

t s Non pro bobus. quia propter nos tantum. Non alligabis os boni tritii.

Et dicit: An propter nos utique hoc dicit?

s hec propter nos quod et alia ad id spectat et hoc est.

Non propter nos utique scripta sunt?

t s non. p spe: s corda aperit ad fidem.

s non quod hec principialis sit intentio.

Quoniam debet in spe: qui arat aram.

s grana a paleis discernit. s suspenditorum re: et qui triturat. in spe fructus per-

s iterum probat per rationes. s q spiritum vestrum vivificant: vel que a spiritu sancto data sunt.

Cipiendi. Si nos vobis spiritu-

silia seminauius: magnum est si

s ad sustentationem.

Nos vestra carnalia metamus: Si

s iterum a minori s tam poterit vivitur vestris

et vobis.

Alii potestatis vestre participes sunt

t s qui causa salutis vestre laboramus. s Ecce

littera nobis acciperemus.

Quare non potius nos? Sed non

t s quia forsitan non egere eum dicent contra

hoc subdit.

Visi sumus hac potestate? Sed om-

t s Quia si acciperet apostolus pseudo iam libe-

re accepit. et sic in predicatione durarent. et ita

impedimentum fuerit euangelio.

Non sustinemus: ne quod offendit.

t s Item se probat habere potestatem per simili-

tudinem sacerdotum genitum vel iudeorum

ludemus euangelio christi? Nescitis

t s In templo s vel hoc de gentibus

t s ut artifices

quoniam qui in sacrario operatur

que de sacrario sunt edunt. Qui al-

s videntur sacerdotes de iudeis s q pto

habent de his que offeruntur

carrio deserunt: cum altario parti-

t s et sicut hic sit sic dominus rationabiliter dispo-

suit per predictoribus et expeditores sunt ad pre-

cipiant. Ita et dominus ordinat.

ut his qui euangelium annunciant

t s dignus est ei operari mercede sua.

t s tot modis constat licere vel autoritate vel ex-

emplio

Ant de euangelio vivere? Ego autem

s sed nec vti volo

nullo horum usus sum. Non scri-

t s q liceat accipere s hec. t s ego accipiam.

t s q si sumerem perderem gloriam et malo mo-

ri vel volo magis mori. affligi

psi aut hec ut in me ita fiant? Bo-

num est enim mihi magis mori s

s quod esset si acciperet cum scandalo

ut gloriam meam quis euacuet.

t s an euacuetur s tantum

Non et si euangelizauero non est mihi

s de hoc solo non est gloria. quia necessitas est hoc

pro iunctione: nec audeo dimittere. qd ve erit

gloria. Necesse est ei mihi incubit

pennia effet sicut pseudo.

māducabat. ab eis p̄tū q̄b̄ gratitā grāz p̄dicabat.

Offendiculum

Forsa et huius erat vel se licetia peccandi emisse putaret. vel libertatem arguendi apli imminueret.

Nescitis. Redit

rursus etiam atque etiam in p̄medias qd sibi licet. et tñ nō faciat. Naturalis rō hoc bēt. vt qd inde virat; ubi labo rat.

Domini ordinavit

Dicens. Ecce ego mitto vos. Et paulo post. In quaenam domo intraveritis. iadē domo manere edētes et bibentes qd apud illos sunt.

Ego aut nullo abstinet a stipendio. ne sit forma pseudo apli rapacibus.

Gloriam meā

Quisquis enim eo qd sibi debetur ut vult ampli spēdīt ecclie.

Maximā s habebat gloriam apli apud deum non exigēdo stipendium ab infirmis vel de suis laboribus trās igēdo quotidiana vixit.

Cū. Amb. Hoc ē qd stabulario ad querēneratus ille. qui incidit latrones perdit.

ctis est. dñs ait: Si qd apli ergo erat reddam tibi. Ampli. erogabat apostolus qui suis stipendijs militabat.

Etel glā suā dīc quā hēt apud deū de hoc qd pseudo repellat a predicatione non accipiendo. qui nō nisi ipsi aplib̄ p̄dicabat.

Gloria. Quam apud deū infirmis copatiens. Necesse est huīs vīte sustentandē. Vt. Quia vīde viam non habeo.

Si volens. Sine vīla necessitate huīs vīte. Si inuitus. Vt quod necessitate cogatur: alijs proderō: non mihi.

Nam si euāglēlizauero. Pro mercede. vel si ita euāglēlizauero. non est gloria. quia tunc est pro necessitate. quia vī. i.

Gi enim volens. Quia ex voluntate ē merces videam⁹ quomo-
do si ita dilecto facio: ut potius patiar penuria q̄ abutar potestate.

Dispensatio mihi cre. Hic dispensatio talis intelligitur: ut qua-

s seruus alienū censu⁹

dispenseret. vñ ipse nō

capiat p̄ter cibaria.

Alibi dispensator dicitur.

qui vt filius ministrat

euāgelium coheredibus

Nō debem⁹ iō enā

gēlizare vt manduce-

m̄s. b̄ ideo manduca-

re vt euāgelizem⁹. vt

cibis non sit bonū q̄d

apetit⁹ sed necessari-

um q̄d adjicit⁹. vt il-

lud impleat p̄m⁹ que-

rite regnum dei ⁊ insi-

ciam a⁹. ⁊ b̄c oīa ad

h̄cetur vobis. Pro-

p̄ter regnū dī tñ debe-

mus oīa opari. nō so-

lam vel cī regno dei

mercedem temporalē

meditari.

Lanq̄ iudeus

Biero. Non vere in-

deus-sicut nec vere gē-

tilis quibus in cibis ⁊

b̄mōi assentit. nec tñ i-

cultu ydoloz⁹ quia in

ibusto nec circūlō ē

aliquid nec prepūt⁹

Dispensatore itaq̄ si

mulabat se iude⁹. h̄z

angustius b̄c dicit

si p̄fili⁹ mīg. nō

simulatē vt q̄ mini-

strat egrō fit q̄ eger-

nō cī le febres b̄c mē-

tūr. b̄c aīo p̄dolē-

ris cogitat q̄o sibi ser-

qui velit. si egrōtaret.

Ang. Iāq̄ iude⁹

Non simplandi vñlū-

ti. vt se finger⁹ iude⁹

sicut quidam putant.

Libere enī illa fecit si

ut aīo circumcisus nō

adducat. b̄c. Vere ḡn

ficeret iude⁹ (qd erat)

vixit. sicut nec fallaci-

ti gēlēm se finit. s̄z

sicut oīb⁹ cibis p̄mi-

st vii: cī oīs creatura

h̄ simulatē b̄c bona

erat. Sicut ḡbōs nī?

gēlēm vere sic ⁊ sacra

mēta iude⁹ nō fal-

laciter suscepit. vt illi-

sp̄ler. isti ēt duplex

aliud babēs in corde. aliud i onſione. Ita etiā cī dicit: q̄ si firmatur ⁊ ego

non firmor. nō firmitatē alter⁹ simulavit. b̄ dolut-ita etiā q̄ fac⁹ est ifir-

mis ifirmatus. nō erat mēdaciūm b̄ vere dixit ⁊ sibi sūpt⁹ deberi. ⁊ tñ absti-

nuit ne videretur venditor euāgelij. Nō est ḡ fallax. ⁊ verisipellis simulatio-

b̄ oīb⁹ p̄gnit ei⁹ misericors p̄passio. portat q̄ ifirmitatē eo⁹ i cōpassiōe ita

ei⁹ subueniō. sicut ipse sibi si i his cēt subueniri voluisset: q̄i ifirmitates

eo⁹ ipse haberet. Fit ei⁹ q̄i egrō⁹ q̄i ministrat egrōto: nō cī se febres b̄c mē-

tūr. b̄c aīo cōdolentis cogitat. q̄o sibi vellet seruiri si egrōtaret. nō simu-

lit q̄ feit similia iude⁹; sicut nec q̄ feit similia gentibus.

Biero. ad august. Nec multū interest iter me⁹ ⁊ tuā sentētia⁹ q̄i ego

dico ⁊ pet. ⁊ pau. timore fidelii ⁊ iude⁹ ⁊ legē exercuisse īmo simulasse man-

data. Tuāt hoc afferis eos fecisse timetes nō mētētis oītū. b̄ patētis af-

fectu. dūmodo il̄ cōstet vel metu vel mīa eos silasse se eē q̄d nō erāt.

Dis qui sub. l. Samaritanis q̄ libros moysi recipiūt q̄b⁹ non con-

tūtur inde. Sunt aut̄ ex origine ps̄ax q̄s sublato il̄ posuit rex assirior⁹ yl̄p

ps̄ax ad icolanda loca

samarie

Dibus omnia

Oībus cessit: nō in re-

ligionem excelsit.

Dibus oīa factus.

Nō mētientis astu: b̄

cōpatiētis affectu. i. n̄

oīa mala eo⁹ fallacē

agēdo: b̄ oīm māltan-

q̄ sua cēt mīsericōdi-

ter medicando. alīs a-

gēs q̄d sibi fieri vellet

li op̄ēt. Logitat enī

vt b̄ se eē potuisse in

eis vīchīs quib⁹ sunt

alīj. vñ alīb⁹ dīat cōs̄

derās teiplum ne ⁊ tu

tēpteris.

Nescitis q̄ bi

Dūdit quanta ē vīli-

tas legīm. in q̄ non

vī. b̄ oīb⁹ p̄missa est

palma. ⁊ q̄ prior venit

expectat vt coronetur

cū posteriori.

Nescitis q̄ bi qui

Pro euāgelio oīa q̄

nīl oīs fecero ⁊ ab oī-

būs q̄ cōtra sunt absti-

nuer. nō babebo p̄

mī. Vñ sic oīb⁹ in

sto. q̄ oīs possunt b̄c

coronā. vel q̄ si multi

vocati: in pauci electi

vt vel sic ex multis pau-

ci eligantur.

Brauum est p̄

mīum cursus.

Dis qui i ago

ne. Verb⁹ nō landā

vis trabūtūr molte si

militūties. vt enāge

lio de iniq̄i indice q̄ vi-

tuā nōlebat audire. ⁊

pigro qui tēdīo panes

cōmodat. ita b̄ nō cō-

mēdant agōnīstica et

ludicra.

Mon quasi in.

In certū currit q̄ ta-

lia facit vt ex q̄busdā

spare. ex alīs dīperare

possit.

Ne forte. Q̄d ci-

to p̄tigere possit: inca-

lymaḡ cauēdū ne of-

fēdo sint reprobī.

Nolo ei. Volētī p̄phēdere sic ē agēdū. n̄ cī baptīsma

C. x.

z sacra sufficiūt qdā p̄tūt. sīc nec iude⁹ b̄nīficī di valuerit cū p̄ peccarēt

Q̄m patres. Exēplo iude⁹ q̄ negligentia sua offēdēt sollicitos fa-

cit. Sub nube. Aug. q̄ oīa i figura mī. Escā ⁊ po. Māna ⁊ aquā.

dīat spiritualia. q̄ n̄ natura b̄ delītūtē pāta. babētī futuri mysterij figurā

Pētra. i. x̄p̄s seqbāt. q̄ rbi hānū defīciebat suffragiū: aderat.

En moy. bapt. In ducatu moysi purgati p̄ uīla signa illa. Vñ signū

baptīm acceperunt q̄d credētib⁹ idem valuit.

Baptizati ī nu. q̄ z a morte libati ⁊ p̄ eā mūdati ab ignorātia dei. q̄ p̄

mebat oīs gētes ⁊ p̄pati ad accipēdā lege. Vñ baptizati dicūt: q̄ gerebat

formā nīl sacri. Moyses x̄pm nubes sp̄mīscīm mare baptīmū significat.

Eādem ⁊ eundēz ī fide. diversa ī tempore. diversa ī specie.

Esca. Christus panis est qui de celo des. si quis ex hoc manducat non morietur. Sed quod pertinet ad vestimentum facit non ad visibile sacramentum qui manducat intus non foris corde: non qui premittit dente.

Etandem esca eundem potum. Idem in mysterio cibus et potus illorum qui noster. s. significatio idem non spes. quia idem christus illis in petra figuratus nobis in carne manifestatus.

Spirituale. i. spirituale. aliquid significantem,

Cum dicit. spirituale

oportet spiritualem intellici

gi in christo, et hoc de

cibis: innuit: cu

expedit. petra erat xps

Spirituale eadem

Nam corpalem alteraz

illi manna. nos aliud

Patres. Nostri in

illorum. **Spirituale**

Quia nos aliud illi a

lind nos. sed spiritualem li

aliud. quod tamen hoc idem

significat. **xps** spiritualem

Consequente

eos petra. i. satissa

ciente voluntati eorum

quia quoquo irent: a

que inundantes secu

te sunt. sic xps in deser

to huius mundi suo sco

mitatus. **V**el sequen

te. i. securitatem verita

tem significantem.

Petra autem.

Sole res significat

noce rei quia significat

nominari. **E**rat chri

stus. Non per sub

stantiam: sed per significa

tionem.

Petra christus

Aug. In signis diu

nis eadem fides. sed illi ve

tura nos venisse cre

dimus. ibi petra xps

nobis quod in altari po

nitur est christus. sed spem

visibilem attedas. ali

nd est: si intelligiblez

significacionem eundem

potum spiritualez bibet.

Aug. In signo p

cussa est petra de xga

bis. **G**emina pessima

duo signa crucis signi

ficat. **P**er petra educta

est aqua accedente xga

quod ligno accedente ad

petram christum. gratia spiritus manavit

Neque ydolatre. Illos tangit qui in ydolio epulabuntur putantes

se immunes a crimen.

Sedit plus man. Per commemorationem illorum notat ea quae in cho

riuthys sunt ostendens quae graviter punita sunt in iudeis.

Ludere. Id est adorare. quod ludo puerorum simile. Facilis namque ad su

sum est puericia. Quid autem in sui puerili tam simile est quae ydola adorare.

Neque temetum. Nota christi deus quem tentauerunt iudei. et ideo

a serpentibus perierunt. donec serpens eius erectus est: quem qui itueba

tur a morsibus sanabantur.

Scripta sunt. Propter nostri. Aug. Per hanc enim exempla ad corre

ctionem vitam promiscamur. ut autem premium si obedientes fuerimus aut pro

piorum penitentia inobedientes mereamur.

Scripta sunt autem. Ecce hic apparet cur ille littere veteris. t. accipiuntur

a nobis. In figura. Ecce ostendit cur signa illa iam non obseruantur: cum res

manifesta sit ad correctionem nostram.

Fines seculorum. Quia in ultima gressitate sumus. et tot exemplis prior

rum magis corrigendum debemus. **V**el fines seculi dene in nos secularitas non

finitur: et ideo turpis si peccamus.

Ne cadat. Ut quod presumentes de scia cum scandalum fratrum edebant.

ydolothita. et de pseudo gloriantes indicabant apostolū cum ipsi essent rei.

Aug. Videat ne cadat. Superbi amputantur ne per eam tententur

sicut iudei temptati sunt. et perire. quod detrahentes moysi deum temptaverunt ita hi detrahentes aplo deum temptauit.

Tvideat ne ca

don quod penitus sit aliquis sine casu. sed tem

tatio i. peccati delectatio. non apprehendat. i.

rōnem in cōsensu non ducat. nisi humana. i.

nisi de his sine quib

ista vita non agit.

Temptatio v.n. ap. n. b. **H**ortatur ut

humana temtatio illos apprehendat. non alia

humana ei tentata est

ut in necessitate vel perfida non diffidat hoc deo auxiliū humanū requirendo. Propter

christum spiritu humana temtatio est per quam perficitur apud deum

Aug. **H**umana temtatio est alia sapientia res se habet et cum bono animo. Nam autem amando sententiam suam vel innidēdo melioribus usq; ad precidēdo cōmōdū et cōdēdo cōficiatis.

possit sustinere. Propter quod

ut ne hoc nascatur in deum temptatione. i. exacerbatio

charissimi mibi fugite ab ydolorū

altius quia cultura. Ut prudentibus loquor:

diligenter et potus sanguinis per

quem benedicuntur participantem

vosip̄ iudicante que dico. **C**alix be

tit. i. que nos fideles exaltamus credendo et gratias agendo

nedictionis cui benedicimus: non

ne communicatio sanguinis christi.

participatio panis fracti in altari

sti est. Et panis quem frangimus:

nonne facit nos unum esse cum christo?

Nonne participatio corporis domini

Dossitis sustinere. Quod fit per humiliatem. humiliata enim in omni temptatione custodit. ut illi non crepant in fornicatione quod non habent verum subiectum.

Propter quod. Quia sola sacramenta non salvant. et quod qui cadunt per auxilium dei non deest. fugite ab ydolo et cul. **V**el ne premedet sapiētes ydolothita cum offendiculo infirmorum quibus ydolatre videretur. **V**el ne ipsi infirmi ydolatre sint. et vt fugiatis: loquor autem aliquid quasi prudentibus. et ideo diligenter iudicante. **V**el non loquitur: ut super prudentibus.

Fugite. Nemo sit assiduus in ydolio. nol speret de eo. de eo si sperare

de do dubitare. ut et saul qui ad ydolatriā rediit spans aliqd de ea.

Calix. Ideo fugiendum a cultura ydolorum quod vt omnibus ydolothitum. vnu est cum demone sic et per corpus christi. vnu est cum christo.

Calix. Id est coicatio calicis. nonne coicatio. s. christi est. i. nonne facit nos

bie quandam coitionem cum vita eius.

Cel calix. benedictus non solus a christo in cena est benedictus. s. cui etiam nos

sacerdotes benedicimus.

Canis quem frangimus xx. Aug. **C**hristus qui manducat ista manducatur. **S**ed quis audet manducare dominum suum? Et in ipso initio

nos ad manducandum ait. Qui manducat me vivit propter me. Nec occiditur christus ut manducetur sed mortuos vivificat quando manducatur recedit non deficit. vivit manducatus. quia surrexit occisus. Nec cum manducamus partes de illo facimus. Evidem in sacramento sic fit. Rorunt fideles quemadmodum manducuerunt carnem christi. Unusquisque accipit partem suam. unde et ipsa gratia partes vocatur per partes manducatur et manet integer. Totus per partes manducatur in sacramento. et manet integer totus in corde tuo. Totus enim erat apud patrem. qui venit in virginem impudentem eam. nec recessit ab illo. Venit in carnem et cum boies manducaret et manebat apud patrem integer ut angelos pasceret.

Qui vnus panis unus panis vno est. Omnes qui sumus vni corpus sumus. Omnes quidem de uno pane et uno calice principiamus. Id est carnalia legis seruantes precepta eties in umbrae sacrificiorum seruientes. Est et illa ratione secundum spiritum.

Videte israel scdm. carnes. Non solum carnalis israel. sed etiam reliqui ita vos christi. ne qui edunt hostias principes sunt altaris. Quid ergo? Dico quod ydolum immolatum sit aliquid; aut quod ydolum sit aliquid. Sed quod immolant gentes demoniis immolant:

Alieni. Ego autem qui fideles quod non est nisi conscientia idoli vel conscientia fratris qui scandalizatur exemplo vestro et non deo: Nolo autem vos socios fieri demoniorum. Non potestis calicem domini bibere: et calicem de moniorum. Non potestis mensam domini participes esse: et demonio sed etiam provocamus ydolothita comedentes. vel inuidemus rum. An emulamur dominum? Num et vitale paleamus ei resistere? non tamen dico non licitos esse hos cibos sed his dicit que ad eas pertinent.

Quid fortiores sumus illo? Dia sed adiuuat me in cursu sed magis impediunt mibi licent: sed non omnia expediunt. id est aliter infringit quia comedes idolothitum scandalum facit proximo.

Onnia mibi licet: sed non omnina edificant. Nemo quod suum est querat: sed quod alterius. Omne quod videtur si volunt quod in macello venit. manduca

unt in precantationibus. et quibusdam notis. et quibusdam rebus suspendendis et illigandis. Nec illi ab hoc genere pernitentes superstitiones segregandi sunt quod genetibletati ob natalium dierum considerationes. nunc autem vulgo me thematici quod conatur actionum eventus predicere.

An emulamur. Videtur emulari et inuidere domino cuius regnum domini. nuerunt qui scandalo fratribus comedunt. non male cedet cum non fortiores.

An emulamur. Telo inuidie satanas ydolatria inuenit. ut hoies negotiando deum ydolis serviantur. et creator sibi cultum debitum perdat.

Dia mibi licet. Prate liberi arbitrii et doctrina legis naturalis. Non quod omnia liceant etiam illi citat. sed ecce ponamus licere oia. Omnia. secundum legem naturae licet quod oia munda de cibis etiam de ydolothitis agit. Licet. et precepto nullo domini prohibetur.

Omne quod in macello ve. Quia licita sunt et non est utrum dum eis semper determinat quomodo liceat edere vel non edere.

Domi est terra. Non potest esse imundum quod dominum est.

Propter illum. Quia qui ydolis servit per hoc gloriaritur et firmabitur in errore et fratribus malum datur exemplum.

Cum quid libertas. Quasi quod opus est ut putet causa regenerationis edere. Iudicor enim non distare ab ydolatria.

Cum quid liber. Propterea dimittendum est. quod aliter de licito damnabilis esset. et de acto gratiarum vituperare ab imperiis: qui putaret me sentire ydolum aliud magnum esse.

Sive manducatis. Non solus ergo vox tua sonus laudes dei. etiam opera tua concordet cum voce tua. Cum enim voce cantaueris silentis aliquam vita. Sed sic

canta ut numquid sis. Si enim ore clamas et fraudem cogitas silenti a laude dei et quod granum est in blasphemam perrexisti. Cum enim laudat deus de bono opere tuo laudas deum et cum blasphematur deus de malo ope tuo blasphemus deus. Si ergo quod manducas et bibis ad refectorem corporis sumis repationes quod membrorum gratias ages ei qui tibi tribuit mortali et fragili ista supplementorum solertia cibis tuis et post laudat deum. Si vero modus naturae debitus immoderatio voracitatis excedas et vinolentia te ingurgites. quoniam talibus laudes dei lingua tua sonet. vita blasphemat.

Eccliesie dei. Quantum ad infirmos quibus sunt offendicula domini eorum exemplo adharet bis que iniurica sunt deo.

Dibus placebo. Qui homines propter veritatem placet: iam non ipse illi: Sed veritas placet. si propter seipsum placet homo. superbia est. Et hoc est quod alibi dicit. Si hominibus placeret seruus christi non eum. Sed numquid placebat

persecutorib⁹ suis? placebat oī generi hoīm qd̄ christi p̄gregabat ecclesia
sive iam intus positis sine introducētis in eam. C. XI.

Imitatores mei. Sunt gradus in ecclesia maior et minor. ut illi ex
emplo precedantur. hi imitatores sequuntur. Sed qui preceduntur si neminem se
quuntur errabunt sequuntur h̄ aliquem i. christum.

Laudo aut̄ vos. f. De velatōnib⁹ in quibus arguit illos suas tra
diōnes nō seruantes qui illorum aliqui viri velato capite. et aliqui mulieres
non velato capite ora
bant aut̄ p̄phababant
vnde et succenset eis a
postol⁹. qz cum eēt eis
ap̄lis imemores erat
traditōnē ei⁹ Quasi.
Et si de alijs culpo.
laudo de hoc. yronia.
Etio⁹ quasi nunc p̄mū
dicit. volo aut̄.

Cliri caput chri
st⁹ est. Vel noīe viri
intelligit hic sp̄us. nō
ille sp̄us sanctus qui cū
p̄ie et filio imutabilis
manz. et dignis animis
immutabilit̄ datur.
Sz sp̄us hoīs. qz qua
si aīe maritus. aīalē af
fectōnē tanq̄ p̄ungem
regit. de q̄ dicit ap̄lus
Nemo scit q̄ sūt hoīs
nisi sp̄us hoīs. de quo
et domin⁹ ait mulieri sa
maritanę. Vade vo
ca viri tuū. hic ḡsp̄us
cum p̄ns ē. i. inter⁹ ē se
deo subiicit pietate in
telligit sp̄ualiter q̄ sūt
dñi luce sap̄ie illustra
t⁹. h̄ viri caput ē xp̄s.
qz sp̄us hoīs regitur a
sap̄ia dei. q̄ xp̄s ē. in q̄
sicut in capite sunt oēs
sensus sp̄iales. i. pleni
tudo grāp. d̄ q̄ accipit
vir iste. p̄ hoc at̄ ē vir
caput mulieris. i. rector
aīalitatis. q̄ regitur a
sp̄u. tāq̄ mulier a viro
Caput viri chri.

In q̄ bēt oēs sēl⁹ sp̄iales. sicuti capite corpales. Et q̄ viri caput ē xp̄s si
ne alio mediāte. et p̄xp̄ de⁹ signū libertatis nō h̄ velū qd̄ ē subiectōis signū
Caput vero christi est de⁹. Pater qz filius a patre ē et de p̄ie. nō
pater a filio vel de filio. Ille h̄i⁹ p̄cipiū. vñ et caput eius d̄. Vel de⁹. i.
dīna essentia vel trinitas caput christi h̄i⁹ q̄ homo. qz dīnitas v̄pote crea
trix caput ē creature assumpt̄.

Orans. Quia in alijs rbi op̄ est potest velare. h̄ non dum suo iudici
se offert et colloquitur; rbi condicōnem suam necesse est profiteri.

Decluetur. Decluari mulierem quantum ad apostoluz turpe. de
tonderi quantum ad ipsam.

Duoniam ymago. Imago et similitudo pro se inuicem accipiuntur
h̄ tñ in p̄prie et similitudo aīe cū deo. q̄ incircucripta. q̄ vbiq̄ tota et simul.
Dom ymago. Aug. Homo d̄ ymago dei. et ad ymagine. quia nō
equalis. h̄ quadā similitudine accedit. Filius ymago. non ad ymagine qz
equalis patri. Homo ad ymagine. et sicut deus p̄fess oībus per poten
tiam. sic homo terrenis per intelligentiā. Femina in adiutoriū nō ad cania
lem concupiscentiam. qz nec corruptibiliā corpora tunc habebat. anteq̄ eos
mortalitas innaderet. In adiutoriū quippe vt habeat vir gloriā de ea: cū
ei p̄fereat ad deū. et se ei daret imitandū sanctitate. Sicut ipse eēt gloria di
cū ei⁹ sap̄etiā sequeret. Vñ. Nō ē vir ex muliere. et non ē creat⁹ vir. p̄pter
muliere. Hoc ē codē viro. dñi rō subiugat sibi aīalitatem. q̄ si rō p̄sentiente
aīalnimis ad exterioria. p̄gredit⁹. mox abo x̄itate nndati. aptis ocul⁹ p̄sc̄i⁹
ad vidēt̄ q̄ indecori sunt. folia dulciū fructū sine ipsis fructibus. i. sine
opib⁹ bona p̄ba sterñt. vt male vivētes bñ loquēdo xp̄itudinē suā p̄tegāt

Ambro. Vir fact⁹ ad ymagine dei. nō mulier. q̄ est ymago dei i viro.

Vn⁹ vñ fecit. vt sicut ex eo oīa. sic ex isto oēs hoīes. vt vñis iūsibil⁹ vñ⁹
visibilis ymagine gerat̄ i terris. vt vñ⁹ in uno auctoritatē vñ⁹ principij co
fuerat ad p̄fusionē dyaboli. q̄ neglecto uno do dñi sibi v̄surpare voluit
Aug. Vir ē ymago dei. Quia sicut ex deo omnia: ita ex adā oēs ho
mines. Et sic cōsernat auctoritatē vñ⁹ principij. q̄ ab uno omnia contra
illū dyaboli. s. qui deus ē voluit. vel in h̄ habet x̄itudinē: q̄ sicut ē late
re tpi in morte dormiētis origo ecclēsē fluxit. sic d̄ latere ade nata ē sibi
sponsa. Et sicut xp̄us
p̄fess et regit ecclēsiam;
et ecclēsia subseruit ei.
ita vir h̄est et regit mu
lierē. et iō nō habeat si
gnū subiectōis. b̄ li
bertatis. Ut vir p̄ci
paliter creat⁹ ad ima
gīne dei. In q̄ natura
liter ap̄li⁹ viget rō. et
iūs platōis. Et gloria
di ē vir. qz ex eo ē. et qz
deū p̄cipali⁹ glorifi
cat. Mulier ē glia vi
ri ex quo ē et cui subser
uit. vel vir p̄cipali⁹
creatus ē ad ymagine
dei. in q̄ naturalit̄ am
plius viget rō. Qūp̄le
sit rō ē glia dei. Mu
lier ē ipsa sensualitas.
q̄ subieriendo glia ē
rōis. qz h̄ naturaliter
femina qualet: de q̄n
est vir. vt a sensuali re
gat̄. q̄ ipsa
de viro. vt ab eo rega
tur. Et sic decet: qz nō
est creat⁹ vir. i. rōalis
vt subseruat sensuali
tati. b̄ ecōtrario et iō fe
mina velet caput.

Non enim vir ex muliere: sed mu
lier ex viro. Etenim non est creatus
h̄ adam. h̄ ena. h̄ ena
Non enim vir ex muliere: sed mu
lier ex viro. Etenim non est creatus
h̄ adam. h̄ alia rō cur gloria viri. et qz.
liet ex viro. Etenim non est creatus
h̄ adam. h̄ in adiutoriū cue. h̄ ena
vir propter mulierem: sed mulier
h̄ adiutoriū viris vt ondat̄ subiecta. et qz pre
varicatio per eam cepit. velet caput non habeat li
berum. propter sacerdotum reverentiam. vt sicut
ante iudicem: ita ante ricardū sacerdorem sit sub
iecta viro. vel ne sacerdotes int̄uētes eius faciem
irritetur ad libidines.

Propter virum. Ideo debet mul
ier vel potest alia littera
er velamē habere supra caput pro
grata est ei sanctis angelis et sacra
pia significatio ista
pter angelos. veruntamē neq̄ vir
sine muliere: neq̄ mulier sine viro

h̄. sed om̄ deum qui creauit ex uno ambos
et vñm in natura. et quod vñm in natura con
firmat. Nam sicut
in domino. Nam sicut mulier de
cīdū etiā qz fin
qdā sensualit̄ mot⁹ est
p̄ serpente. Inferior
portio rōis. p̄ mulier.
Superior portio. p̄ viro
illecebra p̄sentire. abū
retitū edere. Si sola
delectatio cogitatio ē
famīna sola māndat.

Si vero mala cogitatio ē actū mittitur. vel vñlitas p̄ficiētū assentit. tū vir
etiā cū fīa retitū gustat. Alijño nō improbabiliter ponit sensum corpis. p̄
serpēte. Sensualitatē pro fīa. Ratōnem pro viro.

Fecit dñs hoīem totū ad ymagine suā. hoc h̄m sp̄m. h̄ ne putas solū
sp̄m factū in q̄ ymago: addit. Masculū. et fīaz. f. e. hoc h̄m corp⁹. vbi duo.
h̄m sexū esse discernuntur: cum prius dixit vñm.

Ambro. Vir ē ymago dei. h̄ i genesi d̄. fecit hoīez ad ymagine
dei. mas. et f. Quō h̄ vir ymago dei vt nō velz. et nō mulier. h̄ bñ natura
bñane mētis. et mystice loq̄t̄ d̄ velatōe. Alter ē nisi aliqd secretū reserat̄
inanē ē qd̄ d̄. H̄ d̄ ē ymago dei h̄m rōnale mentē. in q̄ d̄ renouari in
agnitōe dei h̄m illud. Renouamini sp̄m mētis vñz z̄. Et itez. Induite no
vū hoīez q̄ renouafū agnitōe dei h̄m ymagine ei⁹. q̄ creatū. vbi etiam
nullus fētus ē. h̄ id ē ibi fīa cū viro. i. tota illa substantia vna est ymago
dei. et i mētib⁹ eoꝝ p̄mūnis ē natura. b̄ ex sexu corporis significat̄ distributio
mētis. Est ps emīnes q̄ se extēdit̄ id qd̄ ē eternū. q̄ est ymago dei. et iō nō
est cobibēda velo. vt se inde cōtineat. Est ps inferio. q̄ diriuaf̄ ad actōnem
tpalii. q̄ ex q̄ pte p̄sult̄ x̄itatē ymago dei ē. ex q̄ extēdit̄ ad agēdā inferiora
nō est ymago dei. Q: h̄o i his rebz tpalib⁹ piculosa ē nimia i inferiora. p̄
gressio. iō h̄t p̄tē sup̄ caput q̄ cobibēat̄. qd̄ indicat eap̄t̄ mulieris vela
mē. Qd̄ ḡad totū vir p̄tñz ymago dei ē. qd̄ h̄o ad solā eā q̄ in adiutoriū
tribuit̄ es ymago dei qz nō ymago dei nīl qd̄ ib̄get̄ ē. cōmutabili x̄itatē
Veruntamē. Quānis in p̄mis n̄ sit vir de fīa. b̄ econūso. tñ in se
quēti generatōe n̄ est h̄. In dñō. i. i opatōe dñi. in q̄ alt sine alterō n̄ creat̄.
Verūtū z̄. Qd̄ ita se h̄z in xp̄o dñō. vt admisso viro mulier excluda
tur a salute. neq̄ vt admisso muliere vir excludatur. Reddit autem causā

Con altero admissis. alios non sit excludendus. Nam sicut mulier de viro est. **D**ia autem ex d. Postquam singula dixit ut oia d. vni principio subiecto ret. addit oia ex deo. ut neq; mulier de subiecto doleat. neq; vir de exaltatione superbiat.

Clos ipsi. Quia eius traditio non seruauerat. quod eis saccenset iam non ex auctoritate traditio suadet. Ex natura. **N**atura non docet quod vir si comam nutriat. Ideo gloria mulieri. quod naturaliter habet. quod per velamine. **c**oma eni indicium velamini est. ut nature voluntas addatur. **E**t ideo vir non naturaliter comatus. quod non est velatus. et lex prohibet virum esse comatum.

Si comam. **C**o ma samueliz prophetarum. per velamine vere. noster testamenti i reuelatione euangelij deponit. vnu cum transferis ad christum auferetur velamen.

Doc autem preceptio. Non deserens solertia requiratur. Sed precipientis auctoritas attendatur.

Non laudans. Incipit d' omnia cena in qua multum peccabant.

Oporet esse heres. Non vult nec optat aplo eē heres. Sed quod futurū est dicit. Et quod hoc vnde est. ad quid vtile subdūt. ut non reprobi quod dicunt. Ego sum pauli. Sed quod probatis sunt manifesti fiant.

Heres. Ut etiam in his qui dubit de resurrectione. Scissura per donis spiritualibus. et bi malo suo prosumt catholicis. **D**es ei ini mici ecclie vel errore cecati vel malitia depnati prosumt ecclie. quia si accipiunt patentes corporaliter affigendi et ercent eē patientia. **S**i vero male sentiēdo aduersarii exercēt eius sapientia. Ab aduersario enim mota questio discendi existit occasio. **H**ereticus est qui alicuius pretalis permodi et maxime glorie principalis quod sui gratia fallas ac nouas opiniones vel gignit vel sequitur.

Dominicam cenam. Aug. dicit acceptōne eucharistie. quā non debent transsumere. vel mensis suis miscere. ut hi quos apostolus arguit. **S**ed ieiunii honore fatti sacramenti. licet ei post cenam discipulis suis dederit corpus et sanguinem suum. **N**on tñ iam caluniandum est vnu se ecclesie quod a ieiunio sp sumitur. **N**am salvator quo rebemētis p̄mēdet mysterij huius altitudine. voluit hoc ultimum infigere cordib⁹ et memorie eoz. **Q**uo ordine aut post sumeretur ab apostolis quod eos ecclias dispositurus erat seruitur docendū.

Unusquisque. Notat illos qui munera quod offerebat altariis pro sacrificio p̄ficio. pacto illo sibi resumebant. nec alijs non habebatibus cōcari sinebant. si soli sumebant ut inde etiā inebriarentur alijs elurientibus.

Ambro. Unus oblatum totius sit populi. i. vnuersis cōcari debet quod uno pane oēs signantur. per id est quod vnu oēs de uno sumere oportet. **N**os quod notat qui ecclia rbi causa vnitatis et mysterij p̄uenit. suas oblates causa dissensionis (quā p̄fendo seminuerūt) sibi vendicabāt. **T**atas ci dissidentes inter eos p̄fendo seminuerāt ut suas zelaret oblatōes et vē-

dicaret. cū una eadē quod prece oīm oblatōes b̄ndicerent. **E**t hoc ita faciebat ut ceteri vñ offerent nō habētes. nō sumētes ptem cōfunderetur. et hoc tam citio. ut supuenientes nihil inuenirent. **E**t dum sic. domi potius agenda fuit hec. **S**ed ut corrigantur. formā quod a christo i hmoī redata ē iterat.

Eccliam. Ecclia fideles de qbus dī. Ut exhiberet sibi eccliam gloriosam. Hoc tñ noīe vocari ipsam domū orionis aplius testatur dicens; **A**n eccliam dei zc.

Laudo vos. **V**l

lic diffingue laudo vos

i hoc. vñq; nō laudo.

Ego ei accepi.

zc. **O**ndit mysterium

eucharistie inter cenā

dum celebratum. non

cenā eē. **M**edicina cī

spūalis est. et memoria

redēptōis. ut maiora

consequamur. quod mor

te christi liberati sum⁹

Huius ī edendo et bi

bēdo memores eē de

bemus. nouum testa

mētum ī hoc cōsecuti

quod bñficij dñi sanguis

ē tñstis. vñ ad tñtōne

corpis et aīc p̄cipimus

quod caro christi pro sa

lute corporis. sanguis pro

aīa nostra. **I**deoq; nō

manducādum predi

xit lex sanguinem.

In qua nocte.

In nocte passiō ad lu

cem resurrectōis veit

Fregit. In sacra

mento. s. h̄z quod videba

tur. et integrum a fide,

libus credebatur.

Fregit. **V**nū oīb

redit. ut ī vnitate per

maneat. et cum fregit

spontaneā passionem

suam ostendit.

Accipite et mā.

hoc et cor. **P**ost

celebrati vel pascha

dñs corp⁹ et sanguinem

suum discipulis dedit

ut oīderet veteris te

stamēti sacramēta ces

satura.

Ideo post alia de

dit ut discipulorum me

monie tenacius infigeretur. et ab ecclia deinceps frequentaretur. **S**ub alia specie tradidit et deinceps a fidelibus sumendum instituit. quod fides non habet meritum cui humana ratō prebet experimentum. **S**ub spē panis et vini quod res huīs speciei expressam habet similitudinem cum vita quod re huīs sacri cōtēta scilicet et significata et significata et nō cōtēta. Contēta et significata est caro christi quam de virginē traxit. et sanguis quem pro nobis fudit. Significata vero et non contenta. vñtas ecclie in p̄destinatis vocatis iustificatis et glorificatis. vñ hieronimus dupliciter intelligi caro christi. vel illa que crucifixā ē et sepulta. **V**l spūalis illa atq; dñna de qua ipse dicit. Caro mea vere est cibus zc. **E**t vere qui manducat meā carnem in me manet zc.

Hunc itaq; tria ī hoc sacramento. **V**num quod tantum est sacramentū ut species visibilis panis et vini. Alter quod est sacramētū et res. ut caro xp̄i propria et sanguis. **T**ercium quod est res et non sacramentum. ut est mystica caro christi. **S**acramētū vero est sacre rei signum. **E**t species illa vtrā quod rem signat. et vtrā spē expressam gerit similitudinem. **N**am sicut panis p̄t ceteris cibis corpus reficit et sustentat. et vnum hominem iustificat et inebriat. sic caro xp̄i interiorē hominē magis ceteris gratijs spiritualiter reficit et saginat. et sanguis spiritualiter iustificat. et sic iebriat ut sobrium redat. vnde calix mens iebrians quod p̄clarus est. habet et similitudinem cum re

significata tantum· que est unitas fidelium· quia et multis granis vnu^o con-
ficitur panis· et pluribus acinis vinu^z in unum confluit· sic ex multis fide-
lium personis unitas ecclesie constituit. Cuins etiam sacramentum est corpus
christi propriu^m quod de virginē sumpsit· quod sicut corpus christi ex multis me-
bris puris· et ab omni peccati macula communibus constat· ita et unitas ec-
clesistica ex multis personis mundis et immaculatis consistit. In cuins rei
typo facta est arca domini de lignis serbim quod sunt iputribilia et albe spina filia.

Sub duabus spēbus
iodedit· ut ostenderetur
christus totā hūanā na-
turā. io corpus etiam as-
sumpsisse. ut virtus
redimeret· panis etiam ad
corpus referat· vnu^o ad
aīam· quod vnu^o sanguine
opatur· in quod sedes
aīe a probatis conectoris. Et
io sub duabus spēbus ce-
lebrat· ut aīe et carnis
suscepto in xpo· et vtr*ius*
usque liberatio in nobis
significetur.

Aqua io apponit ut
ostendatur nostra redem-
ptio pro christi passionē
facta· et eius passio pro-
curata. pro nosta dilectionē
aqua et genus hūanū
significat. vnu^o io apoca-
lipsi. Aquas quas vidi
stū populi sunt quaru^s
salus non posset est sine passione domini· nec domini passio sine populi dilectione·
nisi et nos diligenter pro nobis morti se nos traderet.

Clex corpus christi esse in altari ipsa testatur veritas contra inquestitionē. Accipite beacontra est corpus meū. Et scōz autoritates in mediū ducit conprobant. Ait enī am-
brosi^s. Non prosecrat panis et vnu^o vbi aut̄ proba christi opata fuerit· dicit pa-
ne fit christi caro et corpus. Ite Hermo christi· quod potuit ex nibilo facere quod
non erat· non quod poter ea quod sunt mutare id quod non erat. Ite Eusebi^s. Invisibilis sac-
dos visibiles conturas in sba corpus et sanguis suo bolo sua lecta premitat.
Item. Et mali vero corpus christi sumunt. Idē. Est etiam in peccoribus indigne
sumētibus vera xpi caro· et vnu^o xpi sanguis. beacontra non salubri efficiētia
Et apostols. Qui māducat et bibit corpus domini indigne. Et pro docemur quod sit ca-
uendū male accipere bonū· ecce ei factū est malum domini male accipit bonum.
Hoc aut̄ videtur contrarie quod ait Aug. Bonus accipit sacramentum et sacra-
mento. malus vero sacramentum et non re. Ad quod dicimus. Bonus accipit sacramentum. io car-
ne xpi propriia et sanguine. et rem. io unitate fidelium et gratia augmentū: beacontra non
sic malus. Idē. Non manducās manducat· māducans non māducat. Idē
nou manducās sacramentaliter· māducans spūaliter. Et māducans sacramen-
taliter non māducans spūaliter. Ite dixit veritas. Non hoc corpus quod videtis
manducatur estis· et bibit illa sanguinem· quē fusuri sūt quod me crucifigēt
beacontra aliud promēdauo vobis. io non io hac specie māducatiū estis beacontra
mēto. non mōrabilis disceptū tu laceratū (vt putatis) beacontra et illēsum.

Gsciēdūz quod in prolatione verbōz illoꝝ. hoc est corpus meū. Et hic est calix. Et
mysteriū cōsumat et panis corpus christi proueritur. Hoc que sit illa prouiso
formalis non sit· manifestū est· quod forma panis et vnu^o remanet. Utz vero
sit substātiā propriū non est. Quidā ei dicit sic substātiā in substātiā trāsi-
re vel prouerti· vt hec fiat illa· nec tu illa augetur· nec procedūt. quod beacontra he-
dico possit. Alij aut̄ sic dicit. hoc in illa trāsire vel prouerti· quod sub illo accidenti
beacontra sub quod prouis erat substātiā panis et vnu^o. post cōsacrātione est substā-
tiā corpus et sanguinis quibus tu ipsum corpus non afficitur. Nos sunt in-
certa relinquentes· quod ex autoritatibus certū est. profitemur. facta substātiā proais
et vnu^o substātiā corpus et sanguinis domini prouerti· modu^s vero cōuersionis
ignorare non erubetur fateri. Que aut̄ remanet domini substātiā accidentia
sunt color savor forma pondus nec ipsum corpus xpi afficitur· nec io eo fudant. Si
xpo gloria vbi fundetur nobis poter videri quod sint sine subiecto quod io subiecto

Factō vero est rei vel io qua re sit. Manifestū quod non in corpus xpi
coni propriū incorruptibile ipassibile et immortale. Vero et christus redarguit carnalē
senſum discipuloꝝ quod putabat carnē xpi sicut alia in partes est diuidēdaꝝ et
mōrabilis laceratio. Io plures dicunt. quod non est ibi fractio. beacontra videtur.
Quibus obijicitur quod ait ambrosius. Non falsum putādū est io sacrificio ve-
ritatis. vnu^o sicut io magoꝝ prestigijs. vbi delusio et quadā falluntur oculi. vt
videatur est quod non est. Ad quod illi dicunt. Non fallit nos vnu^o nec fallit
quod est si crederetur sic frangitur videtur. Nec ē illusio. quod ad vtilitatem fidei.

non ad deceptōez sic fit. Alij dicit quod ibi quidē sit fractō. non quod ē in corpore
xpi. beacontra in ipsa forma panis sacrāli. quod videtur aplūs velle dicens: panis
quem frangimūs zec. Ite ang. Quod xpus māducatur vita māducatur. Nec
quod māducatur protes de illo facimur. zec quod ē in sacro sic fit. Ite vnu^o quisque prote
suā accipit. pro ptes māducatur. et manet īteger. Ex quibus patet. protegrz et in
corrupti corpus xpi māducatur. et si fractō vel protitio ibi ē. non ē in ipso. beacontra
cramētōe videtur. Alij dicit quod sit ibi fractō. beacontra nullis rei. quod nihil ibi faciatur

Sicut etiam ibi occi-
dētia sine subiecto. sic
mirabilitis proibit ibi ē fra-
ctio ī accidenti. vel sine
orum re quod frāgitur. Ma-
gnū est et ē inscriptabile.

istud mysteriū. Undo am-
brosi^s. Quid quod cris
nature ordine in xpi
corpe. conpar naturaz
sit ipse domini propter vit
glorie. Credere iubemur
discutere non promittimur

Hicēdū. licet diūse
sunt ibi spēs panis tri-
ni. non tu duo sacra di-
ci debet beacontra vnu^o. quod sub
vraꝝ spē idē sumitur.

Preterea solz contra
Hoc non est ibi substāti
alis cōuersio vt quod bea-
dam placet. Hoc quodam
locutus tropo. dicat
trāsire vel cō*eu* beacontra

illud. sunt quod sub illo accidentibus sumuntur sub quod beacontra substātiā proais vel vnu^o
qd de ipsa substātiā panis vel vnu^o factū sit. Ad quod illi rīndet. vel in proiacē
tē materiā resolutā. vero nihil redactā quod pro ille facē quod dominilo cūcta cavitur

Querit etiam. Hoc aīc̄ alīc̄ obliuione vel negligētia non apponat. an irritū
sit. Quod con dicit autem nobis certū non sit. sine assertōe quod nobis videtur di-
cimus. Quod si non aīo introducēdi heresim. beacontra obliuiong protermittatur. non minus
cōficitur veritatem gūiter proniendat. Nec greci aquam addunt.

Gsciēdū. quod a bantis aīalibus corpus christi non sumitur. etim videatur. Quid
sunt mus quod māducatur. Forte vero nihil ver substātiā proais sub spē sua reducātur

Post beacontra protes illo quod ibi vidētū fieri significēt videamus. Triforme ē
corpus christi. Parlo oblate ī calice missa. corpus christi quod ē surrexit mōstrat

Comesta psalm abulante adhuc sup terrā. psalm ī altari veris ad finē remanens
corpus sanctorum veris ī finem seculi ī sepulcris iacētia.

Nota quod corpus christi volūtate fuit mortale et passibile. naturaliter nec
mortale nec passibile. et immortale dominat fuit discipulus. et si tunc mortale ēt.

Nota quod discipuli tale domini corpus accepēt ī cena ante resurrectiōem
quod erat ī natura felicis immortale. non quod erat ex volūtate. i. mortale. quod domi
adhuc mortale non per naturā. potuit petro ēt immortale; virtute eist et volū-
tate erat mortale; et non ēt nature. Ipse ei solus mortuus est volūtate; a
lī omnes ex necessitate.

Credere debemus panē et vnu^o quod christus ī cena discipulū dedit mā-
ducādū et bibendum. ī verum corpus et vnu^o sanguinem christi ibidē con-
uersum. cum prouis panis verus. et vnu^o vnu^o. Nec ē mirādū quēadmodū
dicit angust. Si mortalibus manibus se īmortalē ferebat. con ī trāsfiguratioe
quod tunc et postea mortalis fuit. se ī glā īmortalitatis et ipassibilitatis petro et io
cobo et iohanni ostendit.

Quodam ēt cōmemorātioez mortem. Donec ve. Quia hoc non mutabitur. sicut sacra-
menta īdēcom. Indigne. Aug. ī libro quito de vnu^o bapte. Quia alijs non ad salu-
tē. non io minus est corpus et sanguis quod accepit.

Aug. super iob. omel. viii. Et sancta obliuion malis. quare canendum est
male accipere bonum. Et mala proslunt bonis. vt paulo angelus satane.

Indigne reus. Ambro. Indignus ēt aliter celebrat mysteriū quod a chri-
sto īstitutum est. Reus quod beneficium ēt ī iritum ducit.

Aug. super iob. omel. xxiiij. Digne sūt. si tu de criminibus penitit. quod dis-
plicet venialia. et si fragilitate humana cōdīcōis sciat se statu ad ea redi-
turum. Nullum peccatum veniale est dum placet. quātūmcung parum
sunt mortale si vere displicet nullum indicatur.

Drobet autem seipsum. Si peccata sunt quotidiana. vel non sūt
mortifera. et dimittat cōfratri accessurus ad altare et dicat. dicit non. dicit non. tu non.
di. et. Et sic securus accedat et de pro. i.l.e. et ca. bi. Vide si dimittas. Pa-
si si non dimittis. metiris et ei metiris quē non fallit. Mētiri do potes fallē non potes.

Aug. Indigne accipit si tūc accipit cū dīz agē pñia. q̄ p̄ se iudicet se uenitate pñia se exerceat. vt a seipso iudicet a dñō. Cessat ei vñcta diuina si confessio p̄currat hñana.

Cognitum an quotidie sumenda sit eucharistia an eligendi sint dies. qui bus homo purius continent? q̄ viuens ad tantum sacramentum dignius accedit. Hic questioni recte responderet. qui monet. vt p̄cipue in christi pace permaneat. vt quisq; faciat. qd̄ fñm fidem pie credit eē faciendū. Pā

z zacchus z centurio.

cum alter christum in domuz suam gaudes reperit. Alter ve-

ro dixerit non sum di- gnis ut intres sub tectum meum. Salua torem honorificauerit.

lacet diverso modo et quasi contrario modo.

Ad hanc etiam siliu- dinem valet. q̄ i anti-

quo populo vñciq; piorum māna fñm pro

priā voluntatem i ore sapiebat sic in ore cui?

q̄ christiani christi cor

pñs vel quotidie vñceris dieb̄ sumptu. Pā

alijs honorando nō andet quotidie sume-

re. Et alius honoran- do non andz vñlo die

permettere. Cōtem-

plum solū nō vult ille

cib. sic māna fastidii

Judicium sibi man. Queritur quo hoc cū dominus dicat

Qui māducat me ipse

vine ppter me. Sed

duo sunt modi mādu-

candi. Unus sacralis

qui māducat tam bo-

nij q̄ mali. Alius sp̄na-

lis quo soli boni. Et

hoc ē non solū christū

māducare. q̄ i sacro ei?

corpus accipere. sed in

ipso manere. et habere

ipsū i se manēt. Spi-

ritualiter ē manducat

qui in vñitate ecclie

quā ipsū sacramētū

significat manēt. Pā

q̄ discordat a christo.

ne carmen christi māducat. nec sanguinez bibit etiā tāte rei sacramētū ad

iudicium q̄d̄ sumat. De qua etiā dicit ang. Ut qd̄ paras dentem z ven-

tren. crede z manducasti.

Ideo inter vos. Hoc fit ad correctionem aliorum.

Dū iudicamur. Eisdem qui patiuntur etiā pena ē aliquā purgatio. vt

p̄pete abdo q̄ p̄būtus comedit. q̄ viuus potuit terrei vel cōfessari d eo

qd̄ non erat sensurus mortuus. Dicū est enī ei. Non iferetur cadaver tuū

i sepulcro patr̄ tuor. Et p̄ hoc iobediēta. p̄pete pñri potuit. ne ad suppli-

cium tartareū etiā aia raperetur.

Corripimur. In paucis oīm emēdatō. q̄ tñore pñge nñc etiā emēdatō

Inviçem expectate. Ambro. Ut multoz oblatō simul celebretur

z omnibus ministretur.

De sp̄nlibus. De bonis sanctis p̄s pro quorū maioribus alijs sup-

biebant. minores innidebant z despabat q̄i nunq; habituri.

Critis. q. cū. g. e. Sp̄nalia traditurns p̄ora cōmemorat. vt sicut tūc

ymago ydoloz ita hñc dei. **C**ritis. Ut experti. q̄ cum cētis gētes. i. gen-

tiliter viuētes eratis. **E**ntes. Nomen. quasi assidui. **I**deo notum.

Quia per singula charismata hoībus magis ḡlam q̄ deo dabāt nescien-

tes b̄ a sp̄nsanto misstrari. **I**n oībus. Oñdit laudē dei esse z grām. vt si

cut tunc cum ymago ydoloz totū malū fuit ex hoīe. ita nūc ex sp̄n dei oīa bo- na credatur. **J**o q̄ scitis q̄ sp̄ns malū retractās vos a bono duxit ad tā ir- ratōnabile malū. i. ydolatriā. p̄ hoc facile vobis notū facio. q̄ per sp̄n dī abstinetur a malo. z fit bonū. z hoc ē. **N**emo i sp̄n dei loquēs. cogitādo. lo- quēdo. opando. dicit silius modis. l. corde ore z ope aliquam sepa- tōne. q̄ hiesu. i. quodlibet peccūm. q̄ vox hñano errore ē. vt oē falsum. qd̄ ē Abstinetur p̄ sp̄n a malo. **V**el **N**ō dicit anathema. cui: hiesu vt di-

cat tñ vel nō cē a deo. vel minorem deo. **E**t

nemo. Quantulcū

q̄ sit. **D**icit. Vere. i.

cogitatōe. p̄bo. ope.

Hiesus ē dñs. **E**t

ego seruus ei. n̄li per

sp̄ns sanctū. a q̄ oē ve-

rū. **O**d̄ ē. **B**n opari

ē per sp̄n. **N**ō c̄ adū

latōne hoīm hiesus dī

oīl. vt in ydol. q̄ ab

hoībō dī dicātur. cuz

nō sūt. **N**ō ḡfauor ē

hoīm z bñficiū. q̄ hie-

sus dñs dī. b̄ donū

dei. q̄ mysteriū sūt ho-

mibō declarant. **Q**ui

dict b̄. nō p̄stat bñfici

um religioni. b̄ accipit

Et ḡra hoīm ē. q̄ ido-

la dī dicātur cuz non

sūt. vñ z antifites co-

rum ill̄ subiecti sūt. hic

zō aliter. vñ bñliari

debēt vt patientur le-

argui. nō querāt adū-

latōnibus deliniri.

Dicit. Proprie-

dict q̄ volūtate z mē-

tem suam voce enunci-

at. **G**eneralit. autē ibi

Non oīs q̄ dicit mibi

one z̄.

Misi a sp̄nsan-

cto. **N**. bene opari z

oē bonū est p̄ sp̄nsan-

ctū z iō tunc maior nō

despiciat minore. quia

nibil bēt n̄li a sp̄nsco.

Divisiones ve-

ro. **H**oc cōe oīb̄. b̄

grās sūt dīns ne mi-

nor despet. ne maior

duz audīt grās. super-

biat.

Divisiones. Sicut q̄ dicit dñs ihs ex ḡra hñz. ita in officijs ecclie. ḡra

est n̄ diuisa p̄ personas b̄ discrete triū personarū vñnum opus est.

Divisiones grāz. Grās dīc i p̄as vñtutes ḡtis a dō datas. sīc fidez

z sp̄e. z hmō. q̄r effectū sūt. q̄tū ad px̄os mīstratō. q̄tū ad se opatō. q̄ dīc

Sp̄s dñs dī. Eadē px̄os lba itelligit. b̄ trinitas i p̄sonis. **I**dē ve-

ro deus qui. Hoc ait. ne p̄i z filiū z sp̄ns. alia segati opari videātur

ex co q̄ spiritui grās. z dñō mīstratōes. z dō opatōes supposuerat oīa refe-

res ad vñnum dñi subdit. **O**: dī. l. opatur oīa.

Gia in oīb̄. Nō vñ oīa tribuit. b̄ i oīb̄ oīa opat. vt qd̄ nō bēt q̄s i

se. babeat i alio. z sic maneat charitas z humilitas.

Si amas vñtate. tibi hñz q̄s q̄s i illa hñz aliqd. sol̄ oculū videt. b̄ nō sibi

soli. b̄ charitas ē dñi sp̄s qd̄ supat oīa. vt post dicet

Clinicuq;. Divisa sūt bona. z nō ad meritū alie singulariter dātur

b̄ ad vñtate edificāde ecclie.

Sapientie scienc. Sapia ē i p̄teplatōne eterno p̄. scia i actōe tpa-

liū. vñ in iob. Ecce pietas. l. cultū dei ē sapia. q̄ grece theosebia. **E**t q̄s b̄ cul-

tus eius n̄li amor z agnitus eius. Abstinere autē a malā scia ē. mala atē tpa-

libus sūt. i quibz caute z prudenter versandū est. **C**ui datur sapientia q̄i

sol̄ est. cni scia: luna i nocte seculi. quibus cetera dāntur. stelle sūt. q̄nia z

b̄ in nocte sūt necessaria. **V**n. Solē i p̄tātē diei lunā z stel. i p̄tātē noctis

et ubi christus est. **N**ec sicut prescirsum cognoscere quod modo est secretum. **S**peculum. **E**st alia vi cuius aliquo modo non noscimus et obscurum. **E**nigma. **E**st non omnis est obscura allegoria. non sic per speculum ymagines ita nostrarum enigmatum similitudinem quamvis obscuras et ad percipiendum difficile significavit.

Fides spes et caritas. Augusti. Quibus scientia et prophetia militat. sine quibus nullius iusti est virtus ista perfecta. **M**aior est caritas cui fides et spes non possunt deservi. Et fides et spes sine charitate possunt esse.

C. XIII.

Qui enim loquitur lingua. Quando lingua loquens se non intelligebat. ut si quis alicuius lingue prolatio nem et non significationem sciret.

Aug. **V**el ita ut aliter accipiat lingua et fiat distinctio inter spiritum et mente. quod enim in lingua in membro illo quod mouetur in ore cum loquimur signa regis dantur. non res ipsa perferuntur. **I**te tristis latro homo Lingua hic dicit prolatum. ubi sunt significaciones velut imagines regis. ut vel ligatur in dicit mente. et intellectu metis. dum homo non intelligitur. dicatur in spiritu non in mente. **D**es ei hic accipit superior vis aeg. **S**pous vis eiusdem aeg inferior cui regis ymagines ipsi mutatur. Lingua vero aliabet signo et prolatio. sed cum intellectu accedit quod est mentis. et revelatio sit vel agnitus vel propria et doctrina. **H**ic enim dico quod loquens lingua. aliquis non intelligebat. Aliquis intelligebat sed a liis exponere non valebat. sed alii forte interpretabantur. Aliquis et videbat et intelligebat et interpretabatur. ut ubi gressus pharao in spiritu vidit. unde spicas et septem bouses illos quod prolatum quod lingua fuit. sed non intelligit quod significaret id quod propheta non erat. **P**roinde cui regis significatio demostribatur in spiritu si non intelligebat. non dico erat propheta. **M**agi quod propheta dicendum est. quod interpretatur quod aliud videt. ut ioseph magi quod pharao. pharao videt in spiritu iosephi mente. **S**pous informatus erat ut videret ymagines. hinc mens illuminata. ut intelligatur. **I**n illo erat lingua. in ista propheta. quod in illo regis ymaginatio. in isto ymaginatio iterpretatio. **D**icitur quod propheta quod regis significatur solo spiritu videt ymagines. **M**agi propheta quod solo eorum intellectus dicitur. **S**ed marie quod in ymaginibus pcellit vir daniel. quod et sonum regi quod videt dicitur. et quod significatur aperte.

Syntaxis obsecramur. **C**reaturas in quibus aliqua similitudo dei relucet. et hoc satis obscure. manifeste. **S**peculum in enigmate. tunc autem facies in similitudine directo vultu se aspicientium. **E**go ipse etiam in obscuris et imperfectoribus ad faciem. **N**unc cognosco ex parte: tunc autem cognoscere sicut et cogniti sunt. **N**unc autem manent fiduciae quod pauca sunt multa utilitas spes charitas tria haec. **M**aior que his decedentibus permanebit amans. autem his est charitas.

C. XIII.

Sergo et toto desiderio **E**cclamini cha desiderare etiam alia dona spiritus linguis et alia. sed post charitatem. **R**ite. **E**mulamini spiritualia: magis autem ut prophetetis. Qui enim incognita et peregrina. et intelligenter hominum aliqua signa sine intellectu loquitur lingua. non hominibus non hominibus cuius laudes dicit qui homo sit. et carnalis loquitur. sed deo. **N**emo enim intelligit non mens. sed inferior vis anime non ipse. **A**udit. **S**piritus autem loquitur deo secreta. de isto dico quod non hominibus nam qui prophetari. mente intelligendo et interpretatione aperiendo. **E**xponi scripturas quod multis occulte. **N**am qui prophetat: homo incipientium minibus loquitur ad edificationem profectionum. et desolatorum. et exhortationem et consolationem. Item ideo quod est spiritus. et plus. **Q**ui loquitur lingua. semetipsum si tame intelligit. sed est mente loqui edificat. **Q**ui autem prophetat est quantum ad se. **Q**uamus autem sic prophetiam lingue preponam tamen. **C**lesiam dei edificat. **V**olo autem vos quod donum dei. et ideo non prohibeo. et quod plus prodet omnes loqui linguis. **I**magis autem dignior prophetare. **N**on maior est qui proponit. sed raro prophetat. quod qui loquitur linguis: nisi exponere valeat quod dicit. forte ut interpretetur. ut ecclesia edificationem accipiat. **N**unc autem

Nunc autem f. **D**ixi maior est qui prophetat quod qui loquitur lingua. in meo loco autem videre potest. quod lingua non prodest: prophetia prodest. **N**unc non fideles. quid tunc quoniam infideles. **A**utem irreue. **V**er exponam reuelationem.

Revelatio est quod per signa ostenduntur quoniam mysteria ut in apocalypsi. **A**utem scia. Ut exponam ea quod ad sciendum pertinet. **E**s istud quod si deum illuminant. ut de natura divinitatis. **A**utem prophet. **V**er exponam scripturas quod futuris aguntur. **A**utem docet. **V**er exponam scripturas quod mores informantur.

Relatio est subiecta aliquam regi ostensione per spiritum. non post. si cui sedenti reuelatio fuerit. **T**ibialis est et ysaige. vel cetero quod si ne benevolencia industria spiritus sanguis paulatim reuelat. **S**ic est ex eo que proprio studio didicit. **D**octrina est ex eo que alio docente.

Cumque sine. Per me oendi lingua non valere sine interprete. per medico quod oendi quoniam ratione in qua inveniatur. aut quod cybarizatur. **E**t enim que bellum non significat.

Si incertam vocem dederit tuba.

Nescietur effectus indicat. quia nemo se parat.

Quis parabit se ad bellum? **I**ta et

Sloquentes. **T**h quorumlibet signorum vel in

Cognitam. **S**ed per interpretationem.

Vos per linguam nisi in manifestum.

Th cui debetis ad bellum contra demones horribilis quasi nullo modo.

Sermonem dederitis: quomodo

Intelligeris a vobis. **N**escietur

Scietur id quod dicitur. **E**ritis enim

Non ad corda hominum quasi invenerit.

Iaera loquentes: **T**ra multa vtrum

Sunt multa et toto

Tra genera linguarum sunt in hoc

Intellectu mundo. et sine voce nihil est. **S**i er

Th interpretationem significatus vocis quae profero.

Go nesciero virtutem vocis: ero

Th quem instruire debet. non intellectus: **T**h illruit ei cui loquor barbarus. et qui loquitur

Sed vel audit. et intellectus. **N**on nec ipse me nec

Ego ipsum intelligo. **S**icut dico de me. **E**ritis

Barbari sine interpretatione

Tur mihi barbarus. **H**ic et vos.

Sicut uia desideratis dona spiritus

Quoniam emulatores estis spiritu

Unum ad edificationem ecclesie que-

Sed quod est per interpretationem. **T**h quia edifi-

Ccare debet

Rite ut abundetis. **E**t ideo qui loquitur

Th deum. vel sic oret. et loquatur. **T**h interpretan-

Dti gratia sibi deur. **S**ed est ut exponatur

Lingua. **O**ret ut interpretetur.

Sed non si alter. **S**ed eloquaz. **S**ed a deo datus fa-

Ctit loqui. vel ratio que id bonum patet.

Nam si orem lingua: **S**piritus mens

Intelligentia eorum que dico.

Mens autem mea sine fructu est.

Et sine voce.

Multe sunt linguis: sed

Babebit proprias signifi-

Ccatores voces ut intelli-

Gantur.

Sed ergo nesci-

Et quod alii sine inter-

Pronon intellegentes er-

Ego ero barbarus.

Hic et vos.

Vel sub una distinctione. **H**ic.

Et propter hoc ne sitis bar-

Bari. et vos ut ego querite ut abundetis.

Spiritus meus orat. **S**piritus vocatur vis aeg inferior mente. ubi corporali

Rum rerum similitudines imprimuntur. **D**es altera superior vis aeg ut supra.

Spiritus pharaonis informatus est. ut videret ymagines mens iosephi illu-

Minata est ut intelligeret.

Sine fructu. Ambrosius. **I**ta enim si lingua incognita quis loquatatur

Rel signa aliquarum rerum sine intellectu proferat. sicut solent latini boves

grece cantare oblecta-
ti sono ἔργον nescien-
testis quod dicat.
Drabo spū. Id
est ita loqui approbo
ut signa rerum formet
in spū. et eoz intellectus
refulgeat in mente. Ut
orabo ore et mente.
Amen. Ang. No
ta q̄ hoc verbū amen
nec grecū nec latinum
est s̄ hebreum. et inter-
pretatur verum. Cūq;
posset dīci rex nō dīc s̄
amen. Nec grecus tñ
nec latinus interpres
ausus est facere. ne vi-
lesceret nudatus. s̄ ho
noz haberet velamē
to secreti.
Gratias ago
80. D̄ropoñit se exē
plum q̄ nō debet loq;
linguis nisi ad edifica-
tōnem. sicut ipse q̄ om
nes nouit.
Gras ago. Ne emu
lus p̄ iunidā videret
dicere depmens ī alijs
qd̄ in se non haberet
ostendit oīm horū selo
ē linguis dices. Gras
Gz malicia. p. e
Ut sitis remoti a ma
licia. vt p̄nuli studētes
his q̄ plunt. qd̄ ē perfe
ctō sensus.
In lege. Rō q̄re
non debet querere lin
guas. q̄ in signum sūt
infidelib⁹. qd̄ ipsi iam
non sunt. et nō ad edifi
catōnē q̄ necessaria ē
iam fidelibus.
In lege. Ambrosi.
dicit linguas quib⁹ ve
latur veritas mutan
das. quia etiā oīa ve
lamina legi veteris do
minus p̄ prophetā cē
mutāda dixit vt fidelib⁹
bus perspicua fieret ve
ritas remoto legaliū fi
guratum velamie. Et
bac silendie oīdit. lin
guas q̄bus tegit ἔργα
nō cē appetendas. nec
dari p̄fideles. s̄ infi
deles. sicut i veteri lege
velamen erat. vt indi
gnis i infidelib⁹ velare
tur veritas.
Allis linguis.
Ambro. Nō dīabba
to et neomenijs et circū
cisiōe et hmoī. s̄ nouū
et. Bel nō in reuelatō
ne: qua indigni sunt. s̄ in p̄abolis dī eis euangelium. Itaq; in signū. i. ser
mones dei incognita lingua et peregrina obscuri sunt ne videantur a p̄fidis
vt cum audiuntur signum sit: quia propter perfidiam factū est. ne audiētes
intelligant. hoc vtq; sit infidelibus quib⁹ teguntur sensus. fidelib⁹ autem
conuenit prophetia. et non līcna icognita.

¶ viritum exponant
omnes prophetent. intret autem
quis infidelis vel ydiota: conuin-
errore [†] s de aliquo suo
citur ab omnibus [†]. diiudicatur ab
† s peccata sua que nesciebat tunc peccata.
oibus: [†] occulta ei cordis eius ma-
sibi s Expositonibus eorum s huius se-
nifesta fiunt. Et ita cadens in faci-
s q se sibi p vos notificauit s ore qd hz corde
em adorabit deum: pronuncians
q vere deus sit in vobis. Quid er-
go est fratres? Cu conuenitis vnu-
qd doniz quo potest vti ad edificationem. q alii?
telligit [†] Id est gratia dei psalmum i-
quisq vrm psalmum het. [†] doctri-
nam habet. apocalipsum habet. lin-
guam habet. interpretationem ha-
bet. [†] autem Omnia ad edificationem fiat.
s cetera suis modis lingua autem s.c
s aliquis s fiat locutio
Hinc lingua quis loquitur secundum
[†] Id est dñs vel tres loquantur
ecclie vel unus post alium vel intercise
duos. aut ut multu tres. [†] p ptes
s aliquis dicat vel exponat populo
et unus interpretetur. Si autem
s linguis loquens s ybi nihil
non fuerit interpretis: taceat i eccl
debet esse nisi edificato.
s tacere oret s linguis
sia. Hibi at loquatur et deo. Pro-
s non ergo plures qui lingua loquantur
phete duo aut tres [†] dicant: et cete-
s que dicunt etum s aliquid melius
ri diuidicent. ¶ si alij reuelatum
s qui audiebat s det illi locum
fuerit sedenti. prior taceat. Pote-
s etiam sedentes s non simul ne con-
turbatio fiat
stis enim omnes per singulos pro-
phetare: ut omnes discant et om-
s etiam minores s alios s dum sugge-
runt et conatus bonos innuant
nes exhortetur. Et spiritus prophe-
taruz prophetis sunt subiecti. No-
s discordie s et ideo al-
ter cedat alteri
eum est dissensionis dens. sed pa-
cis: sicut in omnibus ecclesijs san-
prophetare s et si dixi q potestis omnes
ctorum doceo. Mulieres in eccl
s fr non loquantur linguis nec prophetent
s ab aliq auctoritate.
s in ecclia s precipitur qd velum innuit.
tur eis loqui. sed subditas esse sicut
s In genesi sub potestate viri eris. et ipse domi-
nabitur tui
et lex dicit. Si quid autem volunt

Et nec sic erau-
Hoc de his p̄dixit q̄s
presc̄it non crediturof
quib⁹ ppter peccā non
patet vel plac⁹ x̄itas.
Si ergo cōue-
niat. Alia rō cur non
debēt loqui līguis: q̄s
q̄ lingue sunt i signūz
n̄ ad edificatōz. si ḡ zc
EImpostura tenebra
ḡrit z falsa. p̄ veris om-
dit: sicut pagani tectis
vanitatibus illudūtum
hic nil astute fuscatum
est: b̄ simplicit⁹ z apte-
vnus laudatur deus.
q̄ si null⁹ itēlligēt; pol-
let videri seductō q̄ li-
guis caueret cū pudor
eēt reuelari.
Quid ergo est
Ja incipit determinare
q̄ mō līguis sit vtēduz
q̄i qñ quidez hec veni-
unt de locutōe lingua
rū. ḡ quid agendū de
his est. Q. cetera sub
modis ad edificatōz
agēda sunt. lingua ve-
ro sic est vtēduz. vnu-
q̄sqz: iō null⁹ se excuse
Psalnum hēt
Laudē dei p canticū.
Doctrinā. Gēsum
sp̄nalem p prudētiā.
Aut vt ml. tres
Nō plus q̄ tres ne o-
cupēt dīe. z nō sit loc⁹
pp̄b̄is scripturas disse-
rentibus.
Hibi at̄ loquaſ
Hibi loqtur. q̄ pp̄g-
tur ex his q̄ dīc. Et do-
ad honorez̄ dei. quem
laudat vel orat.
Propheṭe duo
vl. t. Quia sufficit ser-
mo tot hoiz z i ore di-
or. vl. triū stat oē x̄bū
O si alii. Am. Dat
iferiori. qd̄ nō supiori.
Et sp̄ns. Loquē-
debet cedere sedēti. q̄
spiritus qui vnuis est.
sed pluraliter dicitur
propter multos pro-
phetas quos replet.
vel propter plura eius
dona: subditus est pro-
phetis. vt quando vo-
lunt tacere possint. et
qñ volūt loq̄ possint
z̄ cogit eos ut phitō i-
cos clamare l̄ aliq̄ sub-
ticere. Ambro. vnde si
þor nō cedit. vñdet nō
eē sp̄ns dei. Vnde sub-
modo vobis dico sicut
tenete.
quos replet. simul loqui

Curpe est. Quia contra disciplinam.
Ana vobis. Sic se iactabat: qui beneficiū darent: non acciperent.
Ana vobis. In crepatō q̄si suis institutōibus dimissis: aliquas nouas
vellent inducere: quod

non p̄nt: q̄ ab eis non
p̄cessit sp̄bum dei: nec
soli acceperunt. Itē iō
mea tenere debetis: q̄
que scribo mādata di
sunt. Et oportet vt ita
cognoscat ē. si quis ē
propheta vel sp̄nalis.
alioquin si contra va
dit: nec propheta nec
sp̄nalis. Sp̄nales q̄n
pphetē sunt q̄ nō bñt
noticiā de futuris.

Si quis ē vi. p
Quod vtiq̄ non est
quia qui vere ē. ita co
gnoscit. & q̄ hec igno
rat: ignorabit̄. i. ipro
babitur. Pusilli i crū
ce gloriātes. si igno
rant q̄ subtilissime dis
seruntur. ad glam pue
niū: q̄ nō perit vniū
de pusillis pr̄ quisib⁹
christi mortui est.

Cognoscat. In
nuit difficultia ē verba
eplax. cūz a propheta
vel sp̄nali iubet cognosc̄i.

Si quis aut̄ ig
ñ. si quis ē ignorat
& non vult credere esse
mādata dei: ignorabi
tur vt in euāgelio. Ne
scio vos. i. nō noui vos
ē meos: vel inter p̄
destinatos.

Si quis ignorat.
Nō dicit de his q̄ nō
possunt discernere: ief
fabilem trinitatis vni
tatem: b̄ de predicis q̄
ad fidem & mozes edi
ficat. s. vt liguis p̄phia
preponatur. vt nō per
turbate geratur. q̄. p
phetē sp̄ns erā iuitos
loqui cogat: vt mulie
rest taceant. vt oīa ho
nestē & scdm ordinē fi
ant. Coerc̄ ḡ. & ad pa
cificum ordinē reu
cat inquietos. tāto ad
seditionē faciliōes.
quāto sibi videbantur
sp̄n excellētōes. cū su
p̄ biēdo cūcta r̄barēt.

De resurrectōe mortuorum agit: quia cum ipso do
cēte recte credidissent de ea. postea tū q̄ndā prauiloquij corrupti ab hac
fide recesserant. Ipsiā ḡ futuram primo per resurrectionē christi deinde
per alia multa.

Per q̄d et saluamini. Si retinetis illud euāgeliū. i. resurrectio
nem mortuorum ea ratione qua confirmari vobis id est per resurrectionē
christi. tenetis dico. Nisi frustra credidistis. Id est aut tenetis resur
rectionē mortuorum. aut incassum est fides: que non accipitur nisi spe
resurrectionis.

Tradidi enī vobis. Ostensurus eis resurrectionē iustorum futu
ram: probat eam per resurrectionē christi de qua non dubitabant.

discere: domi viros suos interro
s̄ quia pro peccato quod induxit semper de
bet verecundari.
Lurpe est enim mulieri loqui
in ecclesia. An a vobis verbū dei
processit? Aut iuvos solos perue
s̄ tanq̄ pseudo qui non diuina sed terrena
pro desideris hominum docebat.
Hi quis videtur propheta ē
s̄ vt videtur s̄ vere & spiritualiter intelligat.
aut spiritualis cognoscat q̄ scribo
vobis: quia domini sunt mandata
s̄ hec ē dei mādata s̄ a deo ī
Si quis autem ignorat ignorabi
futuro s̄ q̄ interpretatio edicat s̄ desiderate
tur. Itaq̄ fratres lēmulamini pro
s̄ tantum s̄ ne sit dis
phetare: & loqui linguis nolite pro
sensio s̄ Sed omnia tā hec q̄ alia s̄ non pue
nūlītē s̄ Cam pace
Hibere. Omnia autem honeste &
s̄ predictum vtilius preponatur.
scdm ordinē fiant in vobis.

C. XV.

De sp̄nib⁹ bucus. sed
mō. no.
Otium autē
vobis facio fratres:
s̄ de resurrectionē mortuōz s̄ nō nouū
euāgeliū quod p̄dicauī vobis
s̄ dignus acceptance indicatis s̄ utriq̄
si modo illud protinus: i quo lenitatis arguit eos
s̄ Qui sine eo caditis s̄ per bona opera s̄ Sta
re datur vobis.
Quod & accepisti: in quo & statis
s̄ iam ex certitudine. & in futuro in veritate ref
& specie.
Per quod & saluamini. Qua ra
tionē p̄dicauerim vobis si tene
mūz & illud q̄d p̄dicauī nam illud tradidi &
trās. nisi frustra credidistis. Tra
s̄ inter maria.
Di enim vobis in primis quod et
s̄ a spiritu sancto. non finit i s̄ vel quia h̄esus.
accepi. q̄uoniam christus mortu
s̄ non pro sua necessitate & hoc dico
us est pro peccatis nostris secun
s̄ sequendo
dum scripturas. Et quia sepultus

C. XV.

Cum christus mortuus est. De morte premittitur. vt sicut ver
mos ostenditur. vera resurrectio teneatur.

Scripturas. Veteris testamēti que mortem christi futuram cēcie
runt. Vñ yſaias. De
onis ad occisionē du
ctis est. Et itē. Tollit
a terra vita ei⁹. Ab ini
quitatib⁹ populi mei
ducē ad mortē. Enī
tradidi. Quidia sepl
tus ē. Et hoc s̄liter
s̄m scripturas. At enī
elias. Dabit impios
pro sepultura. & dini
tes pro morte sua. Et
iē. Erat inq̄ sepulcrū
eius gloriosum. Re
surrexit tercia die
s̄ h̄ diū scđum scriptu
ras. Inquit enim osce
Post bidū viuifica
bit nos. & i diē tertio re
surgenus & viuen⁹ in
conspicuit ei⁹.

Ambro. Si mortu
us & sepultus resurrexit
Ne dubitetis mortu
os & sepultos resurge
re.

Clavis est cephe.
Prūs̄ alijs vñis q̄
b̄ apparuisse legitur i
euāgeliō. aliter p̄trani
um ēt q̄ p̄mo mulieri
bus apparuisse legit.

Post hec vnde
cum. Aug⁹. Aliā tra
b̄ duodecim. qd p̄ sy
nodochē accepit. Ibi
ēi ps maiorē aut poti
or. solet ei⁹ noī etiā il
lud p̄prehendi. qd ad
ip̄m nomē nō grīz. q̄
liter & illud dictum est.

Nōne ego duodecim
vos elegi. cū tū iudas
d electis nō ēt. bñc ēi
numez cū articulo gre
ci codices bñt. vt nō q
cūq̄. b̄ illi in eo nume
ro intelligentur.

Aabortiu. Extra
tp̄s legitimā nat⁹. a. an
q̄ debeat vel p̄ i xp̄o
ap̄latū accepit. iā xp̄o
assumpto.

Vl̄ s̄lit̄ abortiu.
q̄ sui minim⁹. cā bñli
tatis v̄ tpe. & vocatōe
non dignitate labore
& p̄dicatōe.

Non sum dignus. Cur ḡ apl̄s. Ḡra aut̄ dei. primū sola gr̄a. cūz
non precederent nulli mala merita. Sed post per gr̄am incipiunt merita.

Abundantius. Hoc magis impletum est. quia de opere mannum

vixit: nec euāgeliō minus fecit.

Laborauimus. Ego & alij apl̄s. quia in hac p̄dicatiōe. Vel vere

p̄ gr̄am. quia ego & illi sic. i. per gratiam p̄dicauimus.

Et sic credidistis. Arguit eos. quia cum h̄ec manifesta fides esset &

prud omnes ecclesias. illi tamen inde desinerant.

Si aut̄ christus. Huc s̄q̄ christum resurrexisse ostendit. Nūc p̄ re

surrectionē eius probat resurrectionē mortuorum.

Amb. Hoc pseudo negat dicētes xp̄m nō venisse in carne. nec passum

nec refutare possit.
Inuenimur autem. Hoc et alia id inferunt. ut erubescat is cuius errorum sequitur. quod etiam ipse damnatur. Ne ergo errore remaneat dicunt. Inueni te aduersus deum. Aug. Hiero. Non minore. sed maiore fortassis sceleris in deo laudatur fallitas. quod vituperat veritas.

Si christi non

Si christus non relitur ex Christo in morte retinetur. Et si in morte tunc in peccato quod causa mortis. Et si in peccato tenetur: peccata vestra remittere non potest. Et ita adhuc estis in peccatis vestris. quod remissa vobis credebatis. sic est vanam fides vestra.

Cum quidem per hoc. Aug. Ecce punitus homo et homo ad vitam. homo ad mortem. ille non nisi homo iste deus et homo.

Et sicut. Per sic notatur similitudo et causa. quod sicut ex corruptio ne ade ad mortem. ita ex spiritu Christi ad vitam.

Et sicut in adam. Aug. Oes in adam moriuntur. oes in Christo vivificantur. quod nemo ad mortem nisi per illum nemo ad vitam nisi per illum. quod sicut ex adam oes mortales et pena facti sunt filii scientia et per Christum oes immortales in gratia facti filii dei.

Unusquisque autem suo. Ordines expoit. non certa. et tempore quam facta sit et quam futurum sit resurgat mortui.

Deinde qui sunt vel alia lira. Deinde hi qui sunt Christi in aduentu. sicut resurgent.

Deinde qui sunt Christi. Salicet quod in Christum credunt. quod minor et digni sunt resurgent posteriores tempore et dignitate minores. Et quod sunt Christi expoiti sub deo. Qui ad eum credunt.

Deinde finis. Hoc ponit ad promissionem resurrectiois completa finis erit mundi.

Cum tradiderit regem. Cum propterea tradidit non quod ipse adiunxit sibi. quod unus deus est pie. Cum tradiderit. id est perduxerit ad Christum. in quo non regnat deus per fidem. quod tunc renelabitur a filio patrem. Unde. Nemo novit patrem nisi filius. cui voluerit revelare scilicet ubi esset filius cum pie videbitur; quod solis mundis cordibus dabitur quod est summa beatitudo.

Aug. Ad honoratum presbitez. Cum tradiderit regnum: quod seminavit cum venit minor patre. producit ad Christum. in quo eglis non recessit a pie.

Aug. De. Ixxviii. q. Alter de regnum Christi ois creatura habet praeceps deitatis. s. alia ecclesia habet proprietatem fidei que de illo est.

Cum evanescat. Duan durat mundus. angelis habent. demones

demonibus. homines homibus. ad militat viventium. vel ad deceptione. Sed

homibus collectis in ois prelatos cessabit: quod necessaria non erit.

Cum evanescat. Aug. Quia tunc notum erit oibus nihil horum aliquos terrenos vel celestes habuisse ex se. sed ex illo ex quo sunt omnia.

Oporet illam regnare. Id est regna eius interum manifestari. donec oes

inimici eum regnare fateantur. quod amplius non erit manifesti. sed si amplius duret. Ita etiam oculi nostri ad dominum. d. n. d. m. n. Non ut tunc auctoritatem habent: sed ut nihil amplius reqrant. Ecce dicitur donec maiorem excludit manifestatio regni non ampliora prima netia.

Mouissima autem

Inter alia constat quod et

praeceps suscitandi habet eum

libet. Mouissima autem.

Mouissima. Non re-

gnat: sed tunc regnabit. sed

non mouissima. i. p. oia de-

structio mors. quod amplius

dissolvetur sicut hereti-

cii arbitrantur. In

mica. Cui umicamus

vel ipsa nobis. Ita co-

nmediato resurrectiois

Mouissima. Quia non

est quod destruet post

quod mortalitatem induet

mortalitatem.

Preter eum.

Aug. Quia sic et nul-

lo est ita nulla ratione potest a-

licui esse subiectum. Ita ei

principium est omnia.

Cla cum subie-

cta illi fu. Non qui

est in oia et ipse subiec-

ctus. Hoc quod est: tunc

in aliquo fieri debet: cum ab

eo incipit cognoscere. ut

sacrificetur nomine. scilicet esse

innotescat. Ita etiam cum

tradiderit regem. id est pa-

tre regnare monstraverit.

Non modo credit.

Euachabit oem princi-

patum: quod oibus erit no-

tum nihil per se praetatis

huius terrenos. vel ce-

lestes nisi a deo. quod tunc

nulli spes in alio nisi in

deo.

Cum oes adorauerit

Christum ut deum: tunc Christus

deum se ostendet. Sed de

deo. ut unius principij

summa auctoritas maneat:

ut sit deus oia in oib-

us. quod cum dicit ois creatura Christum esse suum caput. Christi caput deus. Non tamen in oib-

us. quod in confessione oim unus erit deus. sed et oia: quod ex ipso sunt.

Cum sit deus oia in oib-

us in oib?

Ipse est finis. quod supra brevi posuit. per membrum expli-

cans. Dia ut neco cogreditur ei amet adulterium suam voluntatem. et tunc ma-

nifestum sit quod deus. Qui deus quod non accepisti: Dia. quod deus erit in patientia.

Omnia quod honeste desiderantur. vita. salus. gloria. pars. finis desideriorum.

In dispensatione claritate erit pars gaudium quod una re ut quod habebunt singuli: co-

mune sit omnibus: quod et gloria capitum oim erit per viculum charitatis.

Cum sit deus. Unus cum pie et spiritu sancto. Dia. Quod desiderari potest:

In oibus. membris suis: quod premiu manifestis erit ipse qui dedit virtutem:

qua deus erit unde satientur.

Captizatur p. mox. Id est pro peccatis delēdis. vel pro semortuis faciēdis ad līstīdīm mortis christi. quid facient cū non sint vitam habitu ri. Si oīno mor. nō re. Ut nec christus surrexit. vt quid baptizantur cū non dimitantur. si christus non resurrexit.

Cel. Fuerūt qui

dam imperiti qui ba ptizabāt p. bis qui de hac vita sine baptis mo discesserāt. putan tes illis. p. desse. Unde ait. Quid faciēt. i. qd illis proderit q. resurre ctū nō sūt. Esi oīno nō resurgat. vt qd ba ptizāt cū peccata n remittatur nisi cā futu rer resurrectōis. Quā si. Si stulti adeo certi fūt de resurrectōe. vos nō debetis dubitare.

Cel. per. v. o. iu.

Nez iurare nō est pec cati. b. n. ideo i. dubijs iurādū est. z tūtū est n iurare. q. p. suetudine in rādi p. cierare. Fallsum vero iurare gūssimūz est peccati. Cōtra p. ce ptū nō est iuratio. q. n est a malo iurātis. b. in creduli vel ifirmi. q. ali ter non credit.

Cuid mihi prodest si morui nō s. reiargunt. hoc solū restat s. ierum si non. Hoc de ysaia. z est vox iudeorūz desperanciūz in captiuitate. resurgent. **M**aducemus z bi

s. in propimo hamus. cras en. in moriemur. No propter hec omnia: nolite seduci per spēdō nec colloqui illis. quia colloquia illoz virtutēs necont. dum faciunt non sperare resurrectionem. lice seduci. **M**aducemus z bi s. contra illos. colloquia prava. **E**uigilate iusti: z s. qd exigit iustitia dei. s. Qui scilicet mortuos nolite peccare. **I**gnorantiam enī resurrectorū stultū eile dicebant credere. q. p. dūt credere ignarisi. z hoc s. vt eis acqui escere vercamū. s. vel verecundiam. s. a. vtilitatem. dei quidam habent. **A**d reuerenti az vobis loquor. **S**ed dicit aliqz s. quomodo potest esse. s. qui iā cīmus. **Q**uomodo resurget mortui? **Q**ua li autez corpore venient? **I**nspiri get s. qui non attendis q. granū. s. vegetatur. ens tūc quod seminas. non viuifica s. putrefias. s. p. bato qualitū. nisi prius moriat. **E**t quid corpore s. Substantiam non negat. sed dignam qualitatem cum adolescenti. s. quale. s. idez in eētia. in qualitate diuersum.

seminas. non corpus. quod futu rum est seminas. **S**ed nudum gra

monium ab angelis. testimonium ab inferis.

Nolite seduci. I. p. s. d. qui de medicina querūt vulnus. z de scri pturis conantur torquere vinculum. unde laqueū mortis inijcant.

Euigilate. D. ec nolite. s. euigilate a corpore. z sic eritis iusti. z post nolite peccare. illis consentiendo. q. ignorant deum.

Sed dicit aliquis. Hacten p. rōnes pb. an. nō per ipaz reyna turam posse fieri ondū. N. per s. pb. atur. s. tū dicit. quasi p. naturā fieri non possit. et si resurget quali corpore. Quasi non poterit aliud esse qd mō. i. passibile z mortale. **I**nspiens. q. nō attendis qd quotidie vides.

Quali cū corpore. Unde quia in naturalium cognitōe. p. quā no stram de resurrectōe hic talis improbat fidem sibi sapiēs eē videtur cū nō sit. congrue respondet ei apostolus. **I**nspiens. **C**.

Mo. seminas non vi uif. **C**. Ita mortu? poterit viuere. z meliori

corpo. vt quod seminas melius surgit.

Deus aut̄ dat. Sicut ergo nudū granū seminatur z dei mūtū qdā modo vestitū resurgit. multa secū habēs incrementa. ita mortu? dei dñi te poterit viuere z meliori corpore resurgere.

Vnicuqz seminū pro. cor. Ita z nob̄ nostra antiqua. vt lob ait

Quē visur? sum. c.i. z nō ali?. **S**ed erit dīa ī glia z dignitate. quā uis de eadez materia. **S**icut nō oīs caro est eiusdē dignitatis. lic̄ de eisdē elemētis.

Et corpora. **O**is caro corp? . b. n. ecōuer so. vt lignum.

Celestia. Sūtre surgetū. terrestria an q. moriātū. q. ex adā vt q. xp̄us celestis ē ex eo corpa celestia dicā tur z non iā caro dicā tur. Ex adā vero quia terrestris ē. terrestria corpora.

Alia claritas

Solis z. **S**icut ista corpa cuz vni? nature sint. diuersē m̄ sūt clari tatis. sic z boles cum sint vni? generis. dissili milis ī gloriē erūt ī re surreccōe. **V**erū clarita ti solis illoz dignitas exequunt q. centesimū numerū hent. **L**unā. **P**ro claritatib. q. sexage simū. **S**tellā. vero qui tri cēsum q. sicut. **T**er tris aut̄ stellā. z om̄ no uissimū p. fidoy resur rectio sīlīs est. **I**nfidel itas enī nō pōt clara resurreccōem hīc. q. sicut carbo cinere suo cooperis occitat. ita z bi perfidia z errōis tenebris circūdati luce carebunt.

SStella ei a stel.

Augl. In domo pīs mei mansiones multe sunt. **E**t si idem dena rius. i. vita eterna om̄ibus. Una est enim beatitudine quam iusti percipiunt z disp̄ retritutiois qualitas.

Cum sunt impri claritatis. deus est om̄ia in oībus. vt q. de us charitas ē. z p. charitatē fiet. vt qd habēt singuli; communiter sit om̄.

Seminatur. Id est qm̄is homo ex quo concipit. v. q. ad dissolutōem sit in corruptōe. tamē surget in incorruptōe.

Corpus animale. Id est quod nūl habet ab anima nisi q. sensi catur per eam. sicut aialia. Surget sp̄niale transiens in naturam sp̄n. q. a gile. leue. cibis nō indigens. **C**ū dixit corp̄ transiūt ad icorruptōem: corruptōis mentōnem facit. vt ondūtūr maior dignitas resurrectōis.

Surget sp̄niale. Non dicit sp̄n. vt corp̄ vertatur ī sp̄n. vt qdāz putat. **V**n dñs. **D**alpate z vi. q. sp̄n. car. z os. n. habet. **S**ed sp̄nale. q. spiritui plene subdetur. nō iā repugnat. nec alimētis egebit. vt z homo ante peccatum egit.

Si est corpus aiale. Vere surget corpus sp̄nale. q. si modo ē a

numale. est. i. constat ēē qnqz sp̄nale. **S**icut enim aiales sum? . q. p. nō oīs

carnalis factus est in animam viventem. Sic erimus in resurrectione spiritu-
tuales quia pater noster spiritualis factus est in sua resurrectione in spiritu
vivificantem. Qd sic exponit. Sicut scriptum est in genesi. Nos et aiales
ab aia patre creatos in anima vivente i. potente vivere tamen per sustentationem
ta. Ne vivificantem chalitus in spiritu vivificantem i. qui ita corpus vivifica-
ret. ut ultra non egeret aliqua sustentatione. nec esset solubile. vel sicut corpus aiale. quasi a relatinis. Cum de corpore frustra additur aiale. nisi sit aliud spirituale. ad cuius disceptationem dicatur aiale.

Ho primus. Totum genus humanum sunt duo hoies. pm et scds. Ex illo natu. et h. renati. Christus de adam qd de eadem ateria. Primus homo de terra terrenus. secundus homo de celo celestis. Qualis terrenus. tales etiam terrenos. Et qualis celestis. tales et celestes. s. ut possim esse celestes. s. sicut exemplo ad terram diximus. Igitur sicut portauimus s. Id est omnino subiciamus nos ei. s. post baptismum ymaginem terreni. portemus et s. Id est obedientiam. Sed si non portauerimus non erimus celestes. et hoc est hoc autem. ymaginem celestis. Hoc autem dicitur. Id est dedit vicius. que de carne et sanguine oriuntur. eo fratres. quoniam caro et sanguis regnum dei possidere non possunt s. qd s. que est effectus carnis et ianguinis. s. se immortalem. Negat corruptio incorruptelaz pos s. quod multis est occultum. sidebit. Ecce mysterium vobis dicitur. s. hoc. s. tam boni et mali s. qui erit vivi reperit christo veniente morientur. eo. Omnes quidem resurgentur. s. in immortalitatem. Sed non omnes immutabimur s. In breuissimo et minimo et angustissimo tempore spacio s. ut mirabiliter sit resurrectio. In momento. in ictu oculi in nostro et hoc per tubam. i. per vocem magnam et manu festam. post quam non erit alia s. an erit bonus uissima tuba. Lanet enim tu s. peccatores vel oes. s. Sine damnatione mea broum. ha. et mortui resurgent incorrupti s. boni in gloriam immortalitatis et impassibilitatis. s. immutabimur. qd oportet pro eo quod bene seruumus. vel quia promissum est nos mutabimur. Dicit enim tu.

Cum caro et sanguinem. Per carnes et sanguinem. ventrem et libidinem. i. opera carnis que ibi non erunt significata. Negat corruptio. Caro. Sed ne putares finis substantiam carnis h. dicit. aperit. Id dicit caro non possidebit regnum dei. qd corruptio mortalitatis que nole carnis ostendit. Et qd diceret quoniam caro erit et non erit caro. Exponit. Ecce mysterium vero. Ecce mysterium. Quia dicit resurrectos in gloriam et post. Caro et sanguis non possidebit regnum dei. quoniam hoc distinguendum sit aperte. Desquidem resurgentur. Vel finis h. qui viuens repto non monitoros affert. ad marcellam scribens. Deus mortui resurgent. Non oes viui resurgentur. s. soli sancti. Piero. Ad marcellam. Interrogaueras quod dicit apostolus in aduentu domini saluatoris rapi quosdam viventes obuiam in nubibus. ut non permaneant ab

bis qui in christo dormierint. visq nosse. ut sic occurrat in corporib. ut non ante morietur cum et dominus noster mortuus sit. et enoch atque belias secundum apocalypsim iobanis morituri eis dicuntur. ne. s. vll sit. qd non gustauerit mortem. hoc et ipsius continentia loci scrii potest. qd sancti qui in aduentu domini salvatoris in corpe fuerit deprehensi eisdem corporibus occurrat ei. ita tamen ut inglorium et corruptum et mortale gloria et corruptio et immoraliitate mutet. ut quia corpora resurrecta sint in tale forma etiam vivorum corpora transformentur. ut dic in alio loco aplas. propter quod nolumus spoliari. sed supuesti. ut ab origine mortale habita vita. s. corpora ab aia defera. sed aia in corpe habitate fiat in gloriam. qd ante gloriam fuit. De enoch et belia. qd veteros a pocalypsi referti eis mortuorum non est isti temporis dissipatio. cu ois ille liberat spumalit intelligendus. ut nos estiamur. At si carnalem interpretationem sequitur. iudaicis fabulac. acquisitum est. ut rursus edificetur ibismus et hostig offeratur in templo. et spiritus alii clini imminuto carnales obtineant ceremoniam. In ictu oculi. Quia in momento est morta. addit. in ictu oculi. i. quod citio ictu oculi visa. licet palpebra. i. summa celeritate.

Absorpta est mors in victoria. s. poterit. qd oes dissoluebantur. In resurrectione christi. est. Absorpta est mors in victoria. s. poterit. qd oes dissoluebantur. In resurrectione christi. Ubi est mors tua? Ubi est peccatum originale. unde mors exiit. ut ipse exponit. non quod mors fecit. peccato enim moritur. non morte peccamus. mors stimulus tuus. Stimulus s. qd pungit. s. augmentum autem mortis peccatus est. Virtus ne quis queat dicat a lege iuuari. sed deo tantum. s. agere vero peccati lex. Deo autem gratias peccati et mortis qui dedit nobis victoriam per dominum. non per legem. minimum nostrum hiesum christum s. qd per christum. vincimus s. in fide Itaque fratres mei dilectissimi. statim resurrectis. s. ut a pseudo moueri non possitis. s. spe resurrectoris. habiles estote et immobiles. abundantes in opere domini. semper scientes s. sine remuneracione s. et ser quo labor vester non est inanis in domino.

D C. XVI.

E collectis

autem que fiunt in s. Ideo tenendum est s. propter viuis sanctorum. sanctos sicut ordinari in ecclesiis

de: caro non posse. r. d. qd non erit ibi corruptio et mortalitas. i. non habet qualitates. s. eadē forma. dicendo ei. s. eadē qui dignum tedit. ut eadē caro qui videtur resurrectio mortis ostendit. Optet ei induere corruptione. Et hoc non ad tempus tamen. qd ibi ostendit. Et mortale hoc induere immortalitatem.

Absorpta est. Id est destruta in victoria christi. vel in tempore vicendi excessus. s. in adedo. vel in tempore fui di. vicis. cupiscientias carnis.

Tibi est m. v. t. ubi probabile est. mortis immortalitatis persona resurrectio. ut certius sit resurrectio.

Victori in mortalibus. victa est in resurrectis. mors est delictum peccati qui ex actu peccandi fit.

Virtus autem. p. l. Quod exhibedo auget peccati cupiditatē nisi diffundat spiritus.

De collectis. Aug. Post alia de collectis facieatis. C. XVI.

in sanctos qui erant hie rufolimis breuiter monet. Quod non est contra illud. Nolite cogitare de crastino. Non est enim cogitare de crastino. si quis humano more ista cogitet. sed si quis propter ista deo militet. ut in opibus suis non regnum dei. sed istum acquisitionem intueat.

Et per unam diem sabbati. Id est dominica die. Quia una dies sabbati. vel una sabbatorum. vel prima sabbati vocatur apud indeos dies quem nunc dominum appellamus.

Etta et vos. Recipit apostolus oem plebe die domino quenire ad ecclesiam et illuc deferre quod unusquisque ad opus sanctorum dare volebat. Et ne a malis ministris deparet. si apud ecclesiam dimitterent precipit ut secum deferrent. et tuto loco reponerent. quo ad usque ipse veniret. et hoc per singulos dies dominicos faciebant. quod paulatim colligitur. nec que est et multum invenitur.

Manebo. Sic medius mora habuit ubi multi egrotat.

Colligite et unam diem septimane.

galathie: ita et vos facite per unam. Colligite. Ne dicatis non esse fidelē ministerium cui creditis.

sabbati. Unusquisque vestrum apud

et cauens ne iterum sibi sumat. sed quod grauus se reponat. Recondens quod ei bene

ideo ante

placuerit: ut non cum venero tunc

quia grauaret si totum subito sumul darent.

collecte fiant. Cum autem presentis

dignos iudicaueritis. Id est cum epistolis meis et vestris laudatoris et commendatoris deferentium et missentium

fuerit. quos probaueritis per epi-

stolas hos mittam perferre grati-

am vestram in hierusalem. Quid si

Si magne res fuerint

dignum fuerit ut ego eam. mecum

cum per omnia loca transferro usque ma-

ribunt. Veniam autem ad vos. cu

cedoniam. quod ubi non est opus ibi morari

macedoniam pertransiero. Nam

macedoniam pertransibo. Apud

quod multa corrigenda ibi

vos autem forsitan manebos. vel

etiam hiemabo: ut vos me deduca-

tis quocunq; iero. Nolo enim vos

modo in transitu videre: spacio ei me

aliquatum tempore manere apud vos si

dominus permiserit. Permanebo autem

inde misit epistolam

ephesi usque ad penthecosten.

multa corda ad audiendum parata

Ostium ei mihi aperit est magnum

quod non contradicunt predicationem. Quid ergo opus est ibi morari. Unde aduerit. quod qui

et evidens: et aduersarii multi. Si

sed vos

aucti venerit thymotheo: videte ut si

Aug. forsan iam ibi timuerat commotionem

per contentum pseudo apostolorum

ne timore sit apud vos. Opus enim

domini operatur sicut et ego. Neque

ergo illum signat. Deducite at illum in

pace: ut veniat ad me. Expecto enim

qui secum sunt. Qui erat episcopus co-

rum ab apostolo ordinatus. Quia hunc chorin-

thii requisiabant: qui cum non posset eos sedare

erat ad apostolum ephesum.

illum cum fratribus. De apollo

aucti fratre notum vobis facio. quod mul-

tuus rogaui eum ut veniret ad vos cum

fratribus: et utique non fuit voluntas eius ut nunc veniret. Veniet at-

que timet incorrectos

Opportunum est cum vos correcti fueritis.

Et vos autem. Contra astutias dyaboli

cum ei vacuum fuerit. Vigilate et

Sainti non obrepit somnus.

Et mulierum inconstans est. sed in domi-

no ut sit in vestra virtute profectus.

State in fide viriliter agite. et fortia-

ter etiam correctio non ea inanis glorie

mini: oia ei vita in charitate fiant.

Qui

Obsecro autem vos fratres nostros do-

bi cu apostolo fuerunt in predicatione

chorinthiorum

muti stephane. et fortunati et achaici

primi crediderunt in achaia. sed vi mi-

quam sunt primi achaici. et ministe-

runt sanctis

rum sanctorum ordinaverunt seip-

sos: ut et vos subditi sitis eiusmodi

et omni cooperanti et laboranti.

Et quia presertim sunt apud vos et quidus est vo-

bis profectus: vel quis mihi pro vobis ministrare

venerunt: quod vos deberitis facere.

Haudero autem in presentia stepha-

ne. et fortunati. et achaici. quoniam

ministraverunt mihi quod vos non fecis.

Id quod vobis debeat ipsi suppleuerit

que paterunt.

Refererunt ei spiritum et meum et

quod apostoli seruauerunt. bonitate. filios

vestrum. cognoscite ergo qui eius

quod ego scribo omnes desiderar.

modi sunt. Salutant vos ecclesiæ

asie. Salutat vos in domino mul-

apud quos hospitos. Id est fratrum

congregatione.

tum aquila et prisca. cum domestica

sua ecclesia: apud quos et hospi-

tor. Salutant vos fratres omnes

vero corde in signum pacis

Salutate in osculo sancto

ut sciant epistolam eius esse subdit. Salutant vos

scripta

Salutatio mea manu pauli. Si

fideles saluto sed

quis non amat dominum nostrum

vel condemnatus. Separatus a deo

Ihesus christum sic anathema ma-

donec veniat dominus vel in aduentu domini.

Hece est salutatio pauli.

Maranatha. Id est donec veniat dominus

vel in aduentu domini.

Maranatha ei interpretatur. Et

est positum ex syro et gre-

co magis syri est hebreu.

Anathema vero greci interpretatur co-

dona vel separatio. Si

mul greco et syro vici-

tur verbo.

Arg

titum. et

ad melius

cos. sed e

C Argu

la pau

da inci

Dic

los qui a

transfigura-

ti sub pa-

cumaria

titum. et

ad melio-

cos. sed e

C Argu

la pau

da inci

Dic

los qui a

transfigura-

ti sub pa-

cumaria

titum. et

ad melio-

cos. sed e

C Argu

la pau

da inci

Dic

los qui a

transfigura-

ti sub pa-

cumaria

titum. et

ad melio-

cos. sed e

C Argu